

Tampereen strategiset muutosalueet

- Tietopohja pormestariohjelman ja strategian valmisteluun keskeisten systeemisten muutosten tarpeista. -

Määrällisten kasvutavoitteiden rinnalla on varmistettava, että kasvu on kestäväää ja hyvinvointia vahvistavaa.

Kasvu luo mahdollisuuksia elinvoimalle ja hyvinvoinnille, mutta hallitsemattomana se voi murentaa vahvuuksia, joiden varaan kaupunki nojaa. Ongelmien ehkäisemiseksi tarvitaan yhteinen ymmärrys ja mittarit varmistamaan, että kaupunki kasvaa ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti tasapainoisella tavalla.

”Asuntoja tulisi rakentaa monipuolisemmin energiaratkaisujen ja muiden kustannusten kannalta eikä pelkästään tiiviisti rakennettuja taloja jotka ovat täynnä hintavahkoja yksiöitä ja kaksioita. Viheralueitakin saisi olla enemmän.”

— Tampere-kysely

MUUTOSALUE 1 **Kasvun laatu**

SYYT

Poikkeuksellisen voimakas kasvu ja monimuotoistuminen: Kaupunki kasvaa vauhdilla ja kasvun oletetaan jatkuvan. Yhä suurempi osa kasvusta maahanmuutosta.

Kasvun painopiste uusissa alueissa: Myös olemassa olevien kaupunginosien kestävään kehittämiseen tulee kiinnittää enemmän huomiota.

Yhteinen määritelmä ja mittaristo puuttuvat: Ei ole yhteistä käsitystä siitä, mitä ”laadukas kasvu” tarkoittaa.

Käytössä olevat mittarit painottavat määrää:

Vaikeammin mitattavat laadulliset näkökulmat jäävät vähemmälle huomiolle.

Siiloutunut johtaminen ja tiedonkulun katkokset:

Strategiset tavoitteet eivät aina johda konkreettisiin toimiin arjen tasolla.

Tietopohjan riittämätön hyödyntäminen: Tarve tiedon paremmalle yhteiskäytölle, analytiikalle ja visualisoinnille.

VAIKUTUSKEINOT

- Rakennetaan vuoropuhelua kasvun laadusta eri sidosryhmien kanssa.
- Vahvistetaan kokeilukulttuuria kehittämistyössä.
- Hyödynnetään tietopohjaa ja prosesseja päätöksenteon tukena.
- Kehitetään tiedolla johtamisen kulttuuria osana arjen johtamista.
- Tarinallistetaan onnistumisia ja tehdään positiivinen muutos näkyväksi.

MUUTOSTARVE

LYHYT AIKAVÄLI (2025—2029)

Kasvun laadun määrittely, mittarointi ja testaus

Vaikeudesta huolimatta yhteinen määritelmä on rakennettava ja vietävä käytäntöön kokeilujen kautta.

Kaupunginosakehittäminen laadun työkaluksi

Parannetaan laatua ja pitovoimaa jo olemassa olevia rakenteita hyödyntäen.

Tarinallistaminen ja viestintä onnistumisista

Positiivisen muutoksen näkyväksi tekeminen.

PITKÄ AIKAVÄLI (VUOTEEN 2035)

Kasvun laatu osaksi budjetointia ja johtamista

Tiedolla johtamisen vahvistaminen.

Seudullisen yhteistyön syventäminen ja mittarointi

Yhtenäiset alueelliset tavoitteet laadukkaalle kasvulle.

Tietoa laadukkaasta kasvusta osaksi kaupunkibrändiä

Helpottaa yhteisymmärryksen rakentamista sekä kaupungin sisällä että suhteessa sidosryhmiin.

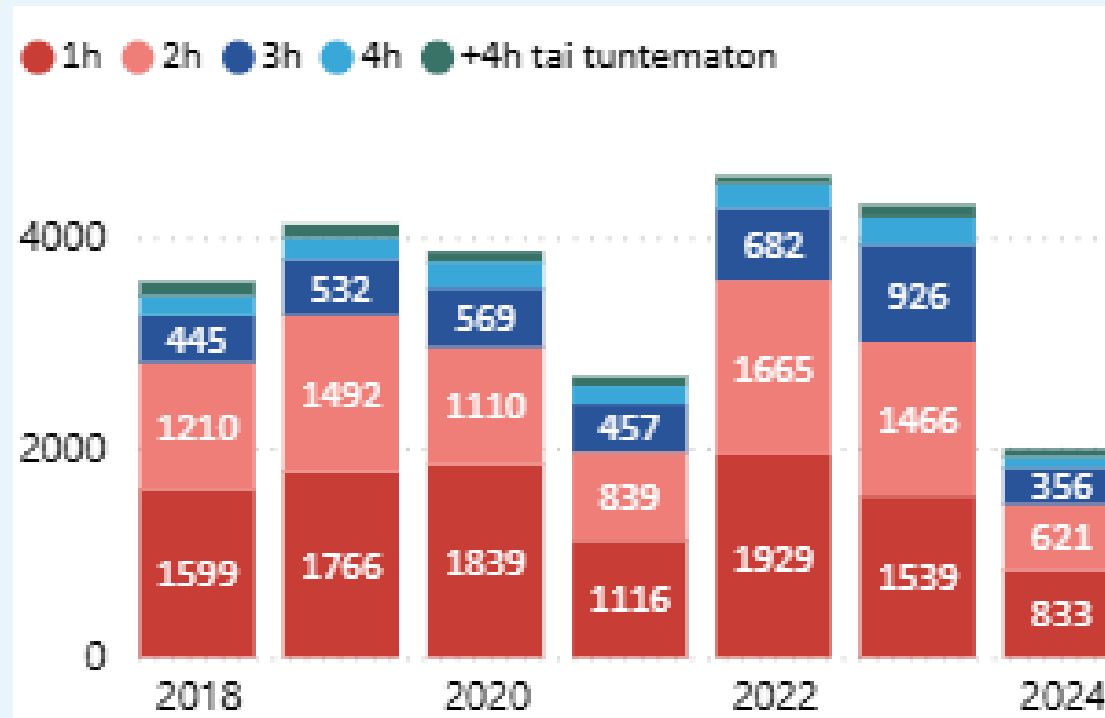
TAMPEREEN VAHVUUDET

- Tampereella on vahva yhdessä tekemisen kulttuuri, matalat siilot ja aito halu sektorien väliseen yhteistyöhön.
- Kaupunginosakehittämiseen vakiintunut toimintamalli.
- Tietopohja on laaja ja laadukas.
- Kaupunki on ennakoluuloton ja kokeileva.
- Seudullinen yhteistyö on jo vahvaa ja tarjoaa kasvun laadulle laajemman kehittämisympäristön.

DATA MUUTOSALUE 1 Kasvu

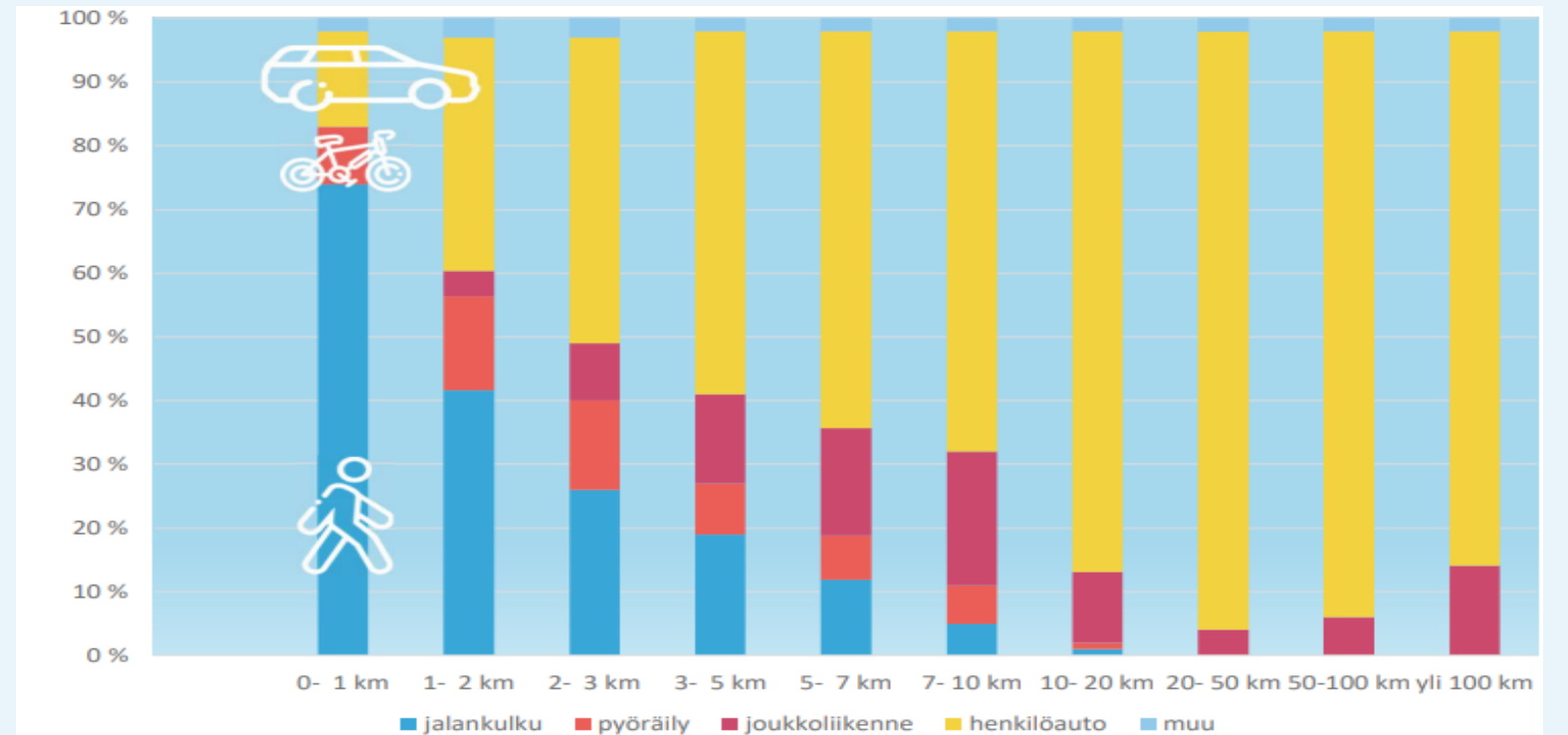
VALMISTUNEET ASUNNOT HUONEKOON MUKAAN.

Asuntotuotanto painottuu huonekooltaan pieniin asuntoihin.

KULKUTAPA-JAKAUMA MATKAN PITUUDEN MUKAAN

Alle 2 kilometrin matkoja kuljetaan eniten kävellen, sitä pidemmällä matkoilla useimmin valintana on auto.

LATVUSPEITTEISYYS

Latvuspeitteisyys on koko Tampereen alueella 51 % ja kantakaupungin alueella 37 % maapinta-alasta.

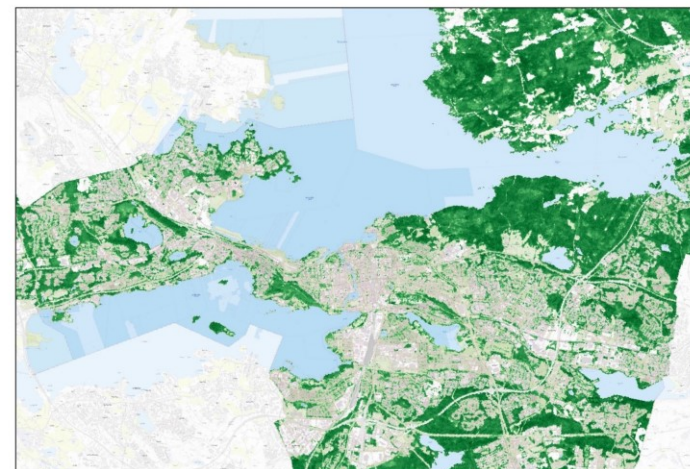
Latvuspeitteisyys

Koko Tampereen alueella, osuus maapinta-alasta

51 %

Kantakaupungin alueella, osuus maapinta-alasta

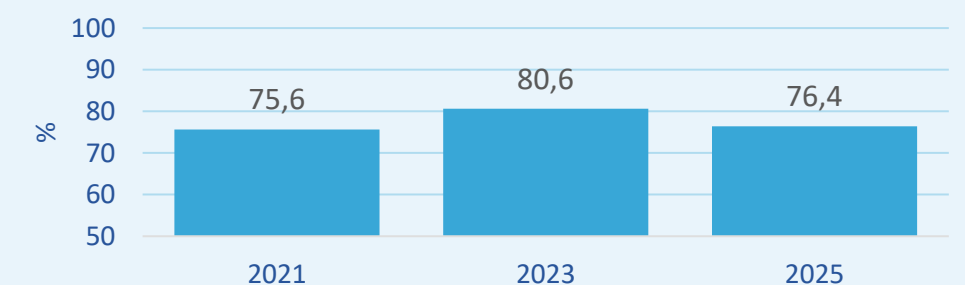
37 %

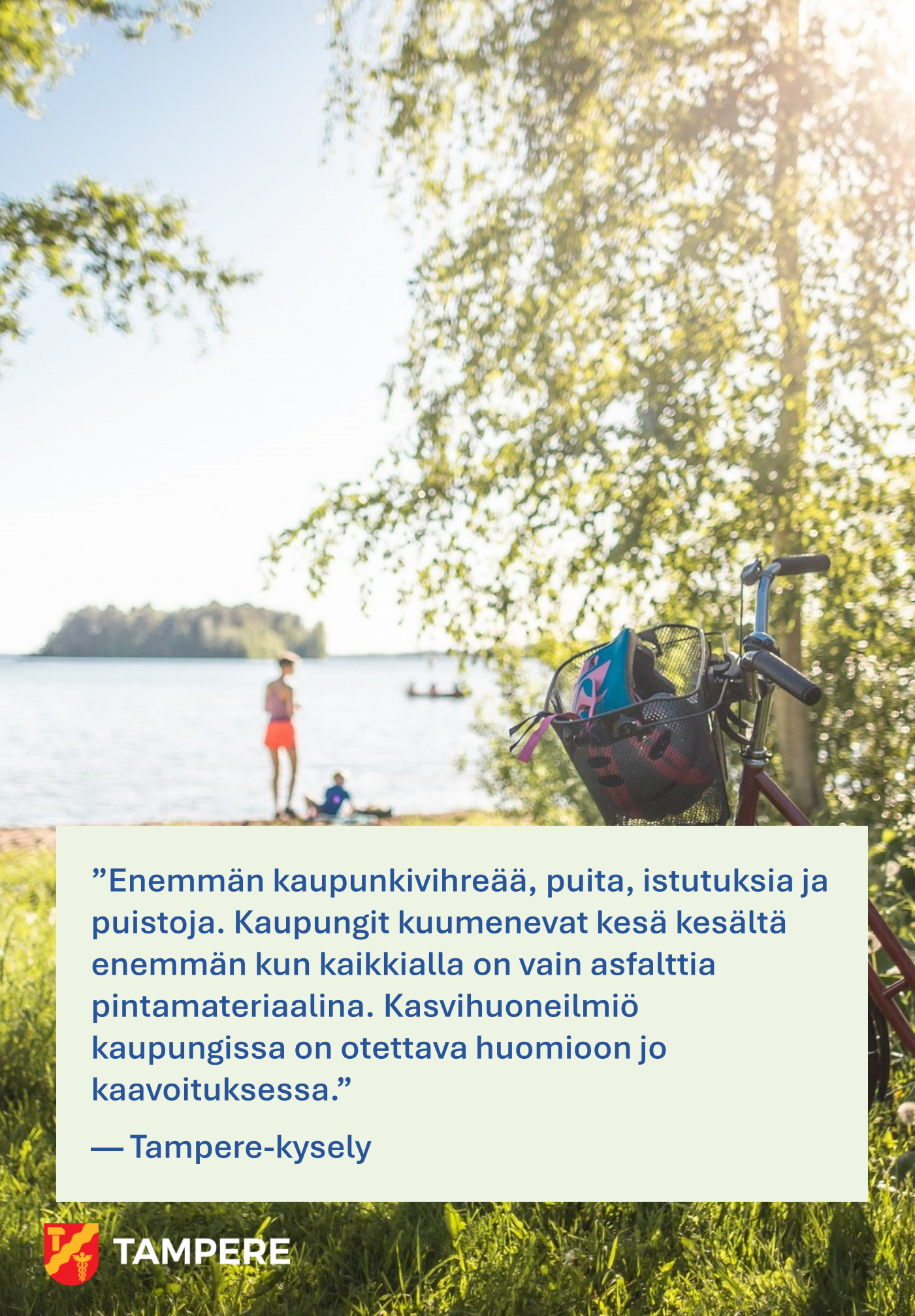

ELÄMÄNLAATU

Valtaosa tamperelaisista aikuisista kokee elämänlaatunsa erittäin tai melko hyväksi, mutta kokemus on vähentynyt kahden vuoden takaisesta tilanteesta.

Elämänlaatunsa hyväksi kokevat, % kyselyyn vastanneista

Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus MUUTOSALUE 2

Tekoja kestävän tulevaisuuden hyväksi

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon aikakaudella kaupungin kehittäminen edellyttää ekologisten tavoitteiden vaikuttavaa toteuttamista kaikessa toiminnassa.

”Enemmän kaupunkivihreää, puita, istutuksia ja puistoja. Kaupungit kuumenevat kesä kesältä enemmän kun kaikkialla on vain asfalttia pintamateriaalina. Kasvihuoneilmiö kaupungissa on otettava huomioon jo kaavoituksessa.”

— Tampere-kysely

Tampereella on jo vahvat sitoumukset ilmastotavoitteisiin ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen. Nyt on aika varmistaa, että päätökset, resurssit ja toimintatavat tukeva näiden tavoitteiden toteutumista käytännössä.

SYYT

Luontokato ja ilmastonmuutos kiihdyttävät toisiaan:

Kasvu, ilmastonmuutos ja maankäytön paineet aiheuttavat monimuotoisuuden heikkenemistä. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on yhä enemmän pakko, ei valinta.

Kaupungin kasvu lisää painetta ympäristölle:

Kasvava ja tiivistyvä kaupunki edellyttää tasapainoilua eri tavoitteiden välillä.

Sitoumukset edellyttävät tekoja nyt, ei myöhemmin: Tampere on sitoutunut hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 ja EU:n ennallistamisasetus tuo uusia velvoitteita luonnon turvaamiseen.

TAMPEREEN VAHVUUDET

- Jo tehty vahva strateginen sitoutuminen
- Monipuolinen siniviherrakenne
- Poikkihallinnollinen kehittämisote
- Kestävän kaupunkikehityksen käytännöt
- Vahva tiedontuotanto ja analytiikka
- Mahdollisuus toimia edelläkävijänä eri kestävyiden ulottuvuuksien yhdistämisessä
- Mahdollisuus edelläkävijyyteen kiertotalouden valtavirtaistamisessa

MUUTOSTARVE

LYHYT AIKAVÄLI (2025-2029)

Päästöjen vähentäminen:

Varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteen toteutuminen ja selvitetään päästökompensaation vaikutukset.

Sopeutuminen ilmastonmuutokseen:

Riskienhallintaa, siniviheralueita ja varautumista ääri-ilmiöihin.

Yhteinen suunta kaupungin ilmasto- ja luontotyölle:

Konserniyhtiöt, hankinnat ja investoinnit linjaan tavoitteiden kanssa.

Luonnon hyvinvointivaikutusten tunnistaminen:

Arvioinnit monipuolisemmiksi ja vaikuttavammiksi.

PITKÄ AIKAVÄLI (VUOTEEN 2035)

Ekologinen ja resilientti kaupunkirakenne:

Tiivis mutta monimuotoinen yhdyskuntarakenne.

Luontopohjaiset ratkaisut osaksi palveluverkkoa:

Siniviheralueet, saavutettavuus ja asukasosallisuus ekologisessa arjessa.

Kiertotalouden periaatteiden vakiinnuttaminen kaupungin toimintaan:

Luonnon varojen käytön vähentäminen, materiaalien uudelleenkäyttö ja jakaminen osaksi rakentamista, hankintoja ja palvelutuotantoa.

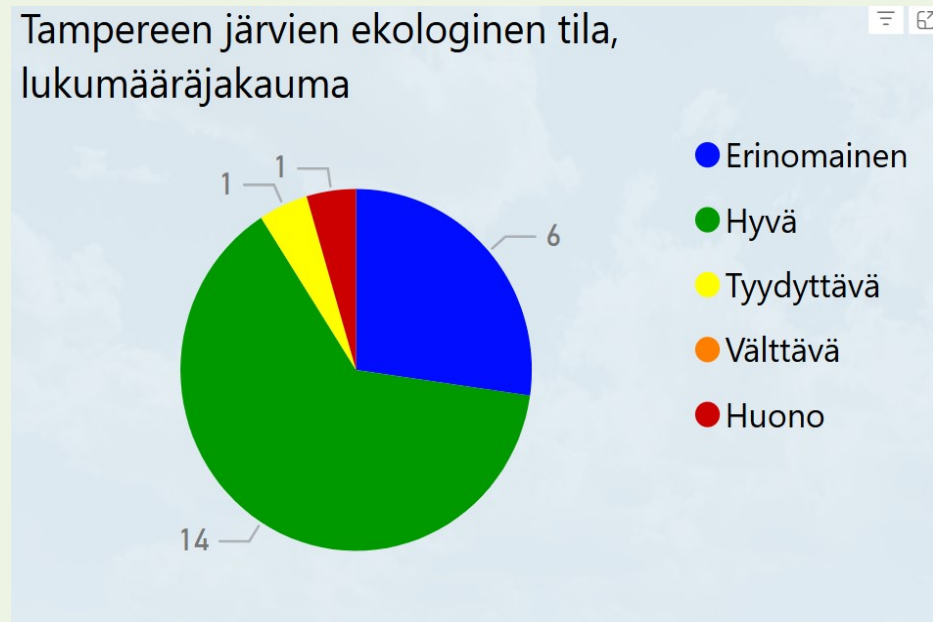
VAIKUTUSKEINOT

- Toteutetaan Hiilineutraali Tampere -tiekartan toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi ja varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin
- Vakiinnutetaan kiertotalouden toimintamallit osaksi kaupunkikonsernin toimintaa
- Luodaan ja seurataan mittareita, jotka konkretisoivat ekologisesti kestävä kasvun tavoitteita.
- Huomioidaan luonnon hyvinvointivaikutukset kaupunkisuunnittelussa
- Osallistetaan yhteisöt kestävä arjen tekijöiksi
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin

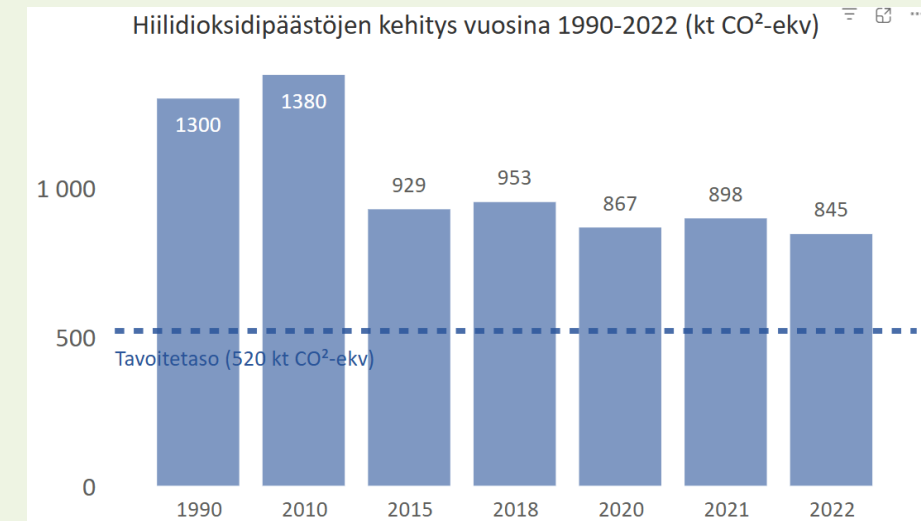
JÄRVIEN TILA

Tampereen suurimmat järvet Näsijärvi ja Pyhäjärvi ovat hyvässä ekologisessa tilassa. Pienempien järvien tila vaihtelee erinomaisesta huonoon.

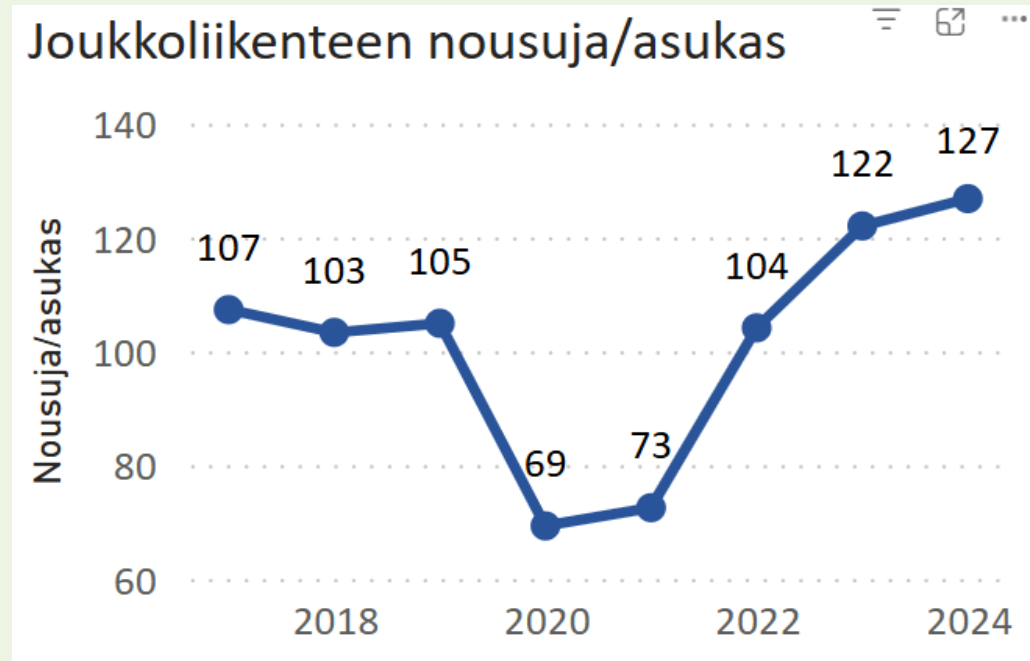
ILMASTOPÄÄSTÖT

Vuoteen 1990 verrattuna Tampereen kokonaispäästöt ovat laskeneet 35 %. Suurimmat päästölähteet ovat kaukolämpö ja liikenne.

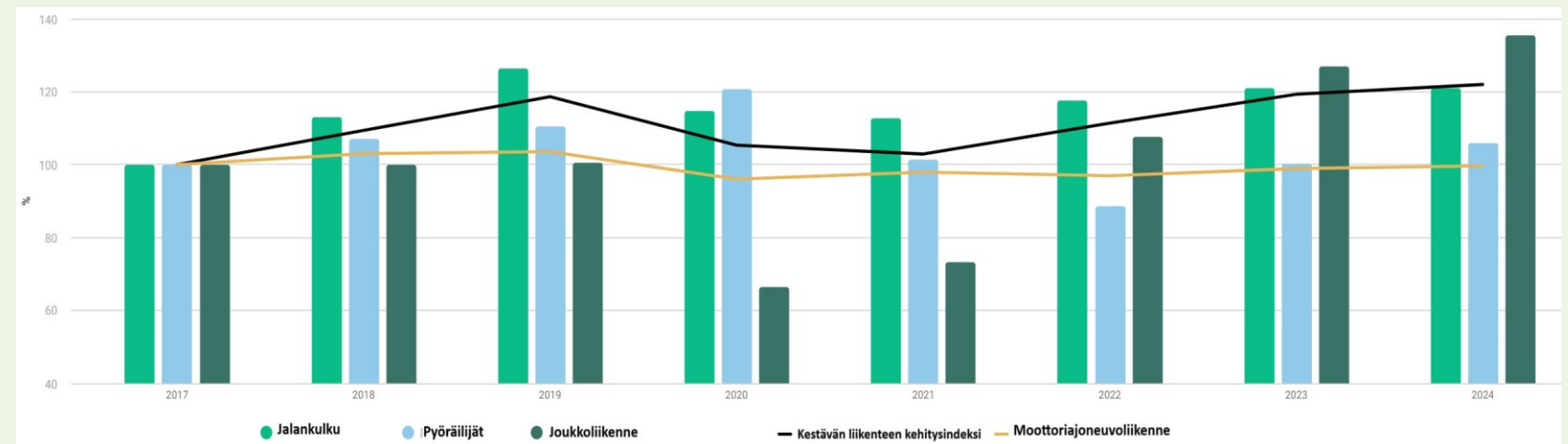

JOUKKO- LIIKEN- TEEN NOUSUT

Joukkoliikentee ssä ylitettiin vuonna 2023 ensimmäistä kertaa 50 miljoonan matkustajan raja ja matkustajamäärä on kasvanut edelleen vuonna 2024.

KESTÄVÄN LIIKENTEEN KEHITYSINDEKSI. Indeksien kasvu johtuu pääasiassa joukkoliikenteen kasvusta.

Turvallisuus MUUTOSALUE 3

Ennaltaehkäisevä turvallisuus ja kestävä kriisinsietokyky

Muuttuvassa maailmantilanteessa Tampereen on rakennettava turvallisuutta monialaisesti ja ennakoivasti, nostettava varautumisen tasoa sekä varauduttava häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin tiiviissä yhteistyössä.

Turvallisuus, hyvinvointi ja yhteisöllisyys kulkevat käsi kädessä. Panostamalla juurisyihin ehkäistään turvallisuuteen liittyviä ongelmia pitkäjänteisesti. Kaupunkilaisten turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta vahvistetaan myös arjen turvallisuustyöllä. Epävarma maailmantilanne vaatii kaupungilta entistä vahvempaa kriisinsietokykyä.

”Kaupunkilaisten turvallisuuteen tulee satsata enemmän. Apua tulee saada paikasta ja ajasta riippumatta nopeasti.”

— Tampere-kysely

TAMPERE

SYYT

Kansainväliset kriisit ja geopoliittinen epävarmuus heijastuvat paikalliseen turvattomuuteen.

Näkyvä päihteiden käyttö, huumeet ja häiriökäyttäytyminen ovat keskeisiä tekijöitä, jotka lisäävät kaupunkilaisten turvattomuuden tunnetta.

Eriarvoisuus, yhteisöllisyyden heikkeneminen ja luottamuksen rapautuminen. Kasvava eriarvoisuus, toimeentulon ja hyvinvoinnin haasteet sekä osallisuuden puute horjuttavat sosiaalista koheesiota ja ihmisten välistä luottamusta mikä saattaa johtaa turvallisuuden heikkenemiseen.

Tiedon luotettavuuden heikkeneminen ja asenteiden koventuminen. Disinformaatio ja ns. valeuutiset aiheuttavat ihmisille epävarmuutta ja pelkoa, mikä voi vaikuttaa yhteiskunnan vakauteen ja turvallisuuteen. Asenteiden koventuminen voi lisätä konflikteja ja heikentää ihmisten välistä ymmärrystä.

Kriittiseen infraan ja teknologiaan liittyvien riskien kasvu. Energiantuotannon, logistiikan ja tietoverkkojen haavoittuvuus sekä ilmatorjunta lisäävät varautumisen tarvetta. Hybridituhat, kyberuhat ja digitalisaatiokehitys luovat myös uusia riskejä.

MUUTOSTARVE

LYHYT AIKAVÄLI (2025—2029)

Kaupungin käytössä olevien pehmeiden keinojen yhdistäminen poliisin koviin keinoihin turvallisuuden vahvistamiseksi.

Turvallisuuden tunteen huomioiminen entistä enemmän turvallisuuden kehittämisessä.

Turvallisuuden ja varautumisen huomioiminen kaikessa kaupungin kehittämisessä sekä jatkuva henkilöstön osaamisen kehittäminen.

Varautuminen yhä monimutkaisempiin uhkakuihin ja jatkuvaan toimintaympäristön muutokseen.

PITKÄ AIKAVÄLI (VUOTEEN 2035)

Turvallisuustyön painopisteen siirtäminen kohti juurisyitä. Pitkäjärjenteinen työ alueiden segregaaion ehkäisyyn, hyvinvoinnin polarisaatiokehityksen ja yhteisöllisyyden vahvistamisen eteen.

Luottamuksen, hyvien väestösuhteiden ja tulevaisuususkon vahvistaminen kuntalaisten keskuudessa. Panostaminen erityisesti nuorten tulevaisuususkoon.

TAMPEREEN VAHVUUDET

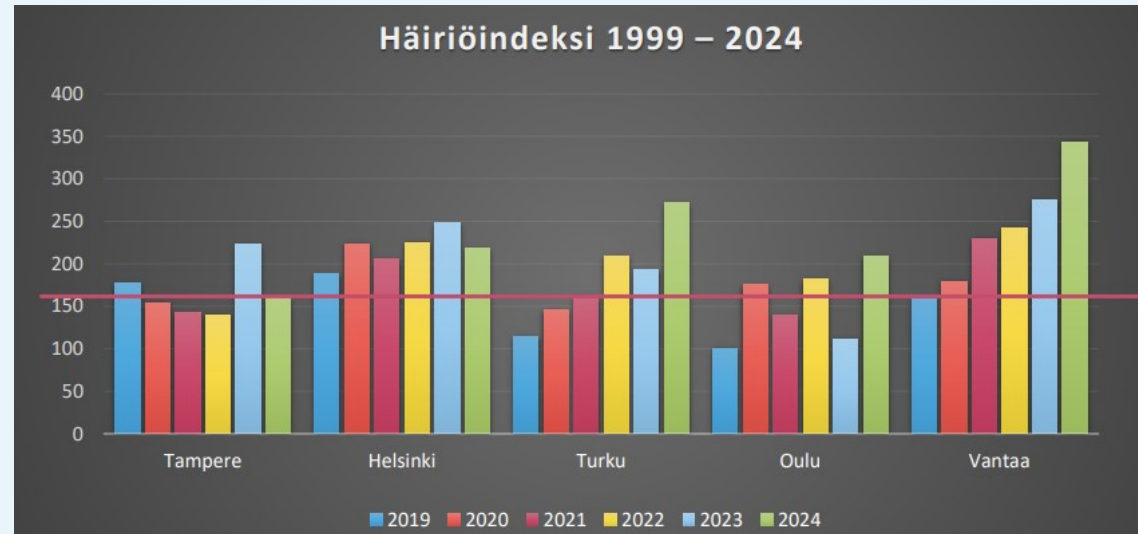
- **Katuturvallisuus on Tampereella hyvällä tasolla** muihin isoihin kaupunkeihin verrattuna.
- **Tampereella on jo tehty pitkäjänteistä työtä turvallisuuden eteen.** Vuosien aikana on luotu toimivat ja systemaattiset toimintamallit eri tilanteisiin.
- **Varautumisen ja turvallisuuden vahvistaminen perustuu laajaan ja toimivaan yhteistyöhön** muiden suurimpien kaupunkien sekä keskeisten sidosryhmien kanssa (puolustusvoimat, kaupunkikonsernin eri toimijat, Pirha, poliisi, järjestöt ja yksityisen sektorin toimijat). Kaupungilla aktiivinen ja merkittävä rooli erilaisissa verkostoissa.

VAIKUTUSKEINOT

- **Resilienssin ja turvallisuuden tunteen vahvistaminen.** Viestinnän ja yhteisen turvallisuustarinan rakentaminen sekä positiivisten esimerkkien ja onnistumisten näkyväksi tekeminen.
- **Monialainen ja alueellinen hyvinvointi- ja turvallisuustyö.** Kohdennetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja tukea sinne, missä riskejä on eniten.
- **Sosiaalisen turvallisuuden, osallisuuden ja vuorovaikutuksen vahvistaminen.** Paikallisen toimijuuden, yhteisöllisyyden ja kaupunkilaisten omaehtoisuuden vahvistaminen.
- **Suunnitelmallinen ja laajapohjainen turvallisuustyö.** Turvallisuussuunnitelma perustana turvallisuustyölle. Lisäksi alueellinen riskiarvio pohjana yhteiselle varautumiselle.

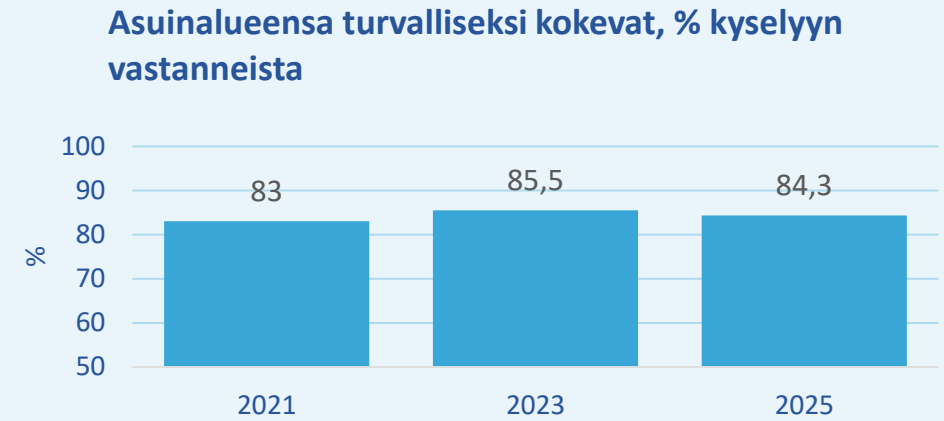
HÄIRIÖINDEKSI

Häiriöindeksi muodostuu painotetuista rikos- ja tehtävämääristä suhteutettuna asukaslukuun. Tampereen häiriöindeksi oli verrokkikaupungeista paras vuonna 2024. Lähde Poliisi

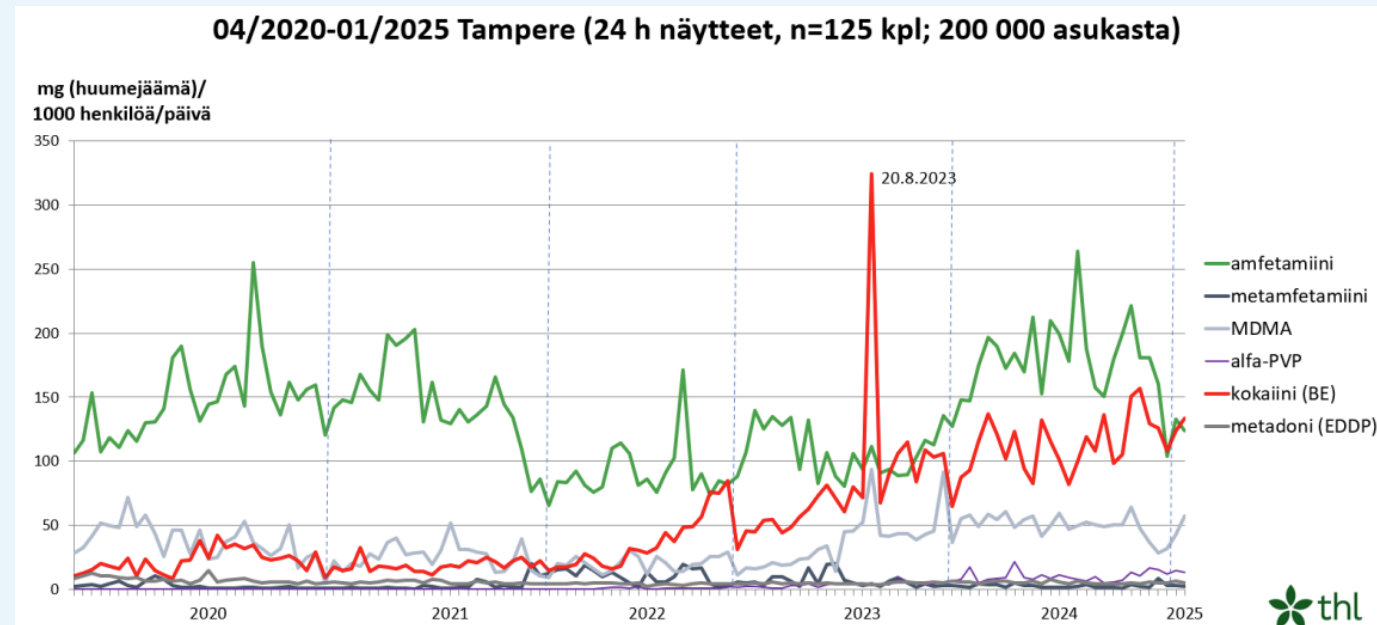
KOETTU TURVALLISUUS

Tampereen asuinalueet koetaan pääosin turvalliseksi, mutta alueelliset erot ovat merkittäviä. Lähde Tamperelaisten hyvinvointikysely.

HUUMAUS AINEIDEN JÄTEVESI-SEURANTA

Kokaiinin käyttö on kasvanut viime vuosina. Lähde THL

ASUINALUEEN YHTEISÖLLISYYS

Noin kolmasosa asukkaista on sitä mieltä, että heidän asuinalueensa on hyvin yhteisöllinen. Lähde Tampereen kaupungin turvallisuuskysely.

Hyvinvointi MUUTOSALUE 4

Arjen hyvinvoinnin ja elämänlaadun ykkönen

Kaikkien tamperelaisten hyvinvoinnin edistäminen sekä hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävät kohdennetut toimet kulkevat hyvinvointityössä rinnakkain.

Viimeisen vuosikymmenen aikana tamperelaisten yleinen hyvinvointi on kasvanut, tamperelaiset voivat keskimäärin hyvin ja kehityssuunta on lähes kaikilla asuinalueilla ollut hyvä. Asukkaiden hyvinvoinnissa on havaittavissa kuitenkin yhä suurempia eroja, ja kaupungissa on asuinalueita, joilla hyvinvoinnin kehitys on pitkään ollut hitaampaa ja ero muihin asuinalueisiin on kasvanut. Erityisesti mielenterveyden haasteet ja yksinäisyyden kokemukset eivät ole vähentyneet toivotusti, ja pahoinvoinnin kasautuminen sekä periytyminen huolestuttavat.

Suurin osa vastanneista piti hyvinvoinnin haasteita tärkeimpänä Tampereen lähitulevaisuuden kehittämisessä erityisesti huomioon otettavana asiana. Toisella sijalla oli työllistymisen mahdollisuudet ja kolmantena ilmastonmuutos ja luontokato.

— Tampere-kysely

TAMPERE

MUUTOSALUE 4 Hyvinvointi

Hyvinvoinnin edistäminen

Elintapojen kehitys: Liikkumattomuus ja mielenterveyden haasteet korostuvat terveyden ja hyvinvoinnin riskitekijöinä, jotka koskevat laajasti kaikenikäisiä tamperelaisia.

Yhteisöllisyyden heikkeneminen ja rakenteellinen yksinäisyys: Yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden kokemus on heikentynyt ja yksinäisyyden kokemus on yleistä ja jäänyt koronavuosien tasolle. Tampereella asuu myös paljon muualta muuttaneita, joiden omat tukiverkostot voivat olla heikot ja kiinnittyminen tamperelaiseen yhteisöön ei ole itsestään selvää.

Yhteiskunnallinen luottamus, koheesio ja tulevaisuususko: Yleinen solidaarisuus, hyvät väestösuhteet ja toisiin ihmisiin sekä julkisiin toimijoihin luottaminen ovat keskeisiä yhteiskunnalliselle vakaudelle. Lisääntynyt huoli tulevaisuudesta näkyy puolestaan tulevaisuususkon laskuna ja näköalattomuuden kasvuna. Entistä harvempi nuori esimerkiksi uskoo menestymisen olevan omasta itsestä kiinni.

SYYT

Polarisaatioon vastaaminen

Pahoinvoinnin kasautuminen ja periytyminen: Työ ja toimeentulo ovat hyvinvoinnin ytimessä. Pienituloisten, avuntarvitsijoiden ja asunnottomien määrä on kasvanut kuluneella valtuustokaudella. Esimerkiksi mielenterveysongelmat, päihteet, matala koulutus ja pienituloisuus voivat aiheuttaa kerrostuvia paineita sekä kasaantuvia haasteita. Samalla voi syntyä herkemmin ylisukupolvisia huono-osaisuuden kierteitä.

Eriarvoisuus ja syrjintä: Tampereella koetaan eniten syrjintää iän, mielipiteen, ulkonäön, sukupuolen ja taloudellisen tilanteen vuoksi. Syrjimättömät työmarkkinat, hyvät väestösuhteet ja yhdenvertainen, esteetön kaupunki tukevat kaikkien tamperelaisten hyvinvointia.

MUUTOSTARVE

Hyvien elintapavalintojen helppous:

Arki- ja lähiliikunta, kestävät liikennemuodot ja matalan kynnyksen vapaa-ajan palvelut tekevät terveellisistä elintapavalinnoista helppoja.

Yksilökeskeisyydestä yhteisökeskeisyyteen:

Aktiiviset paikallisyhteisöt, kohtaamisen mahdollisuudet ja lähelle tuodut palvelut muodostavat kiinnittymispisteitä tamperelaisille.

Tampereen henki, avoimuus ja osallisuus sekä positiivinen viestintä vahvistavat yhteenkuuluvuutta.

Yksilöiden voimaantuminen:

Palveluiden ja rakenteiden kehittäminen suuntaan, joka kannustaa ja tukee yksilöiden toimijuutta ja tulevaisuususkoa sekä kansalaisyhteiskunnan voimistumista.

Tosiasiallinen yhdenvertaisuus:

Positiivinen erityiskohtelu kohdentaa erityistoimenpiteitä heikommassa asemassa olevien tilanteen parantamiseksi. Kohtuulliset mukautukset vahvistavat esteettömyyttä ja saavutettavuutta.

Ihmislähtöisyys:

Tukirakenteet, viestintä ja palvelut kohdentuvat sinne, missä ihmiset tarpeineen ovat. Kokemustiedon ja yhteiskehittämisen hyödyntäminen ihmislähtöisen ja -läheisen kaupungin kehittämisessä.

VAIKUTUSKEINOT

Ekosysteemit ja poikkihallinnollinen yhteistyö: Tavoitteellista, tietoon perustavaa ja koordinoitua yhdessä tekemistä eri toimialojen ja kaupungin eri toimijoiden, järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Laaja-alainen yhteistyö tukee myös sosiaalisten innovaatioiden kehittämistä.

Yhteisöjen vahvistaminen tiloilla ja prosesseilla: Yhteiskäyttöiset ja matalan kynnykset tilat mahdollistamassa kohtaamisia. Tuetaan vuorovaikutusta ja yhteistyötä niin sosiaalisten tilojen ja palvelujen kuin fyysisten ja virtuaalisten ympäristöjen ja eri yhdistelmien avulla.

Ennaltaehkäisevä kohdennus: Vaikuttavat erityistoimenpiteet ja taloudellinen kestävyys edellyttävät kohdentamista.

Palveluissa ihmisten kohtaaminen ja eri taustoista tulevien ihmisten kohtauttaminen: Allokoimalla henkilöstöresursseja ja mahdollistamalla palveluissa työrauhaa ihmisten kohtaamiseen. Tiloilla, palveluiden järjestämisellä ja toimintatavoilla eri-ikäisten ja eritaustaisten ihmisten kohtaamisen mahdollistaminen. Kaupunkiorganisaatio toimii itse esimerkkinä.

TAMPEREEN VAHVUUDET

/ Pitkäjänteisesti kehitetty harrastamisen ja vapaa-ajan palveluja ja olosuhteita / Tehty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uusia avauksia ja kokeiluja /

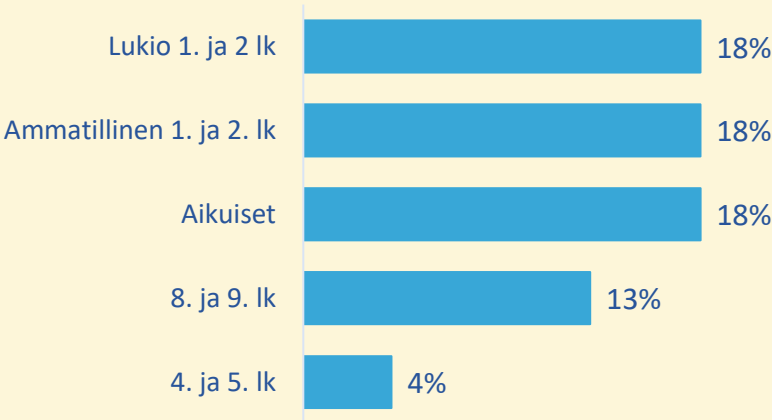
/ Monipuolinen ja aktiivinen järjestökenttä ja yhteistyö / Hyvinvointialueyhteistyö on käynnistynyt ja valmiutta yhteistyön tiivistämiseen on luotu /

**YKSINÄISYYDEN
KOKEMINEN**

Yksinäisyyden kokeminen on jäänyt koronavuosien tasolle.

Lähteet
Kouluterveyskysely
THL 2023 ja
Tamperealaisten
hyvinvointikysely
2025.

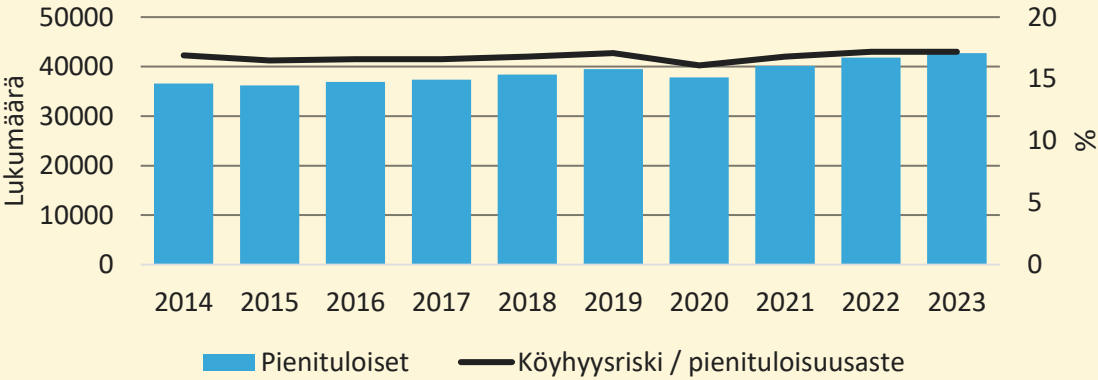
Itsensä yksinäiseksi tuntevat, % vastaajista 2023 / 2025

PIENITULOISUUS

Väestön kasvaessa pienituloisten määrä on lisääntynyt, vaikka osuus väestöstä on pysynyt viime vuosina suurin piirtein ennallaan. Lähde Sotkanet.

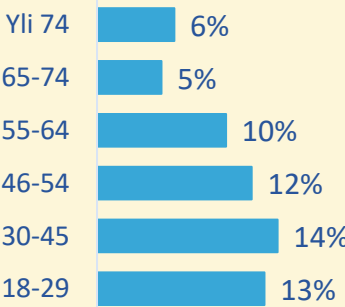
Pienituloisten lukumäärä ja osuus

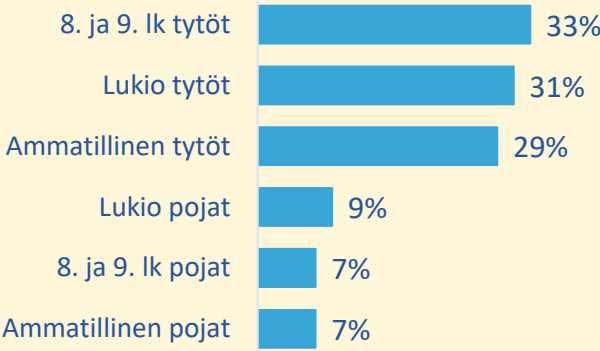
**MIELEN
HYVINVOINTI**

Erilaiset mielenterveyden haasteet ovat edelleen yleisiä, mutta tilanne ei ole enää pahentunut. Lähteet Kouluterveyskysely THL ja Tamperealaisten hyvinvointikysely.

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet, % vastaajista 2025

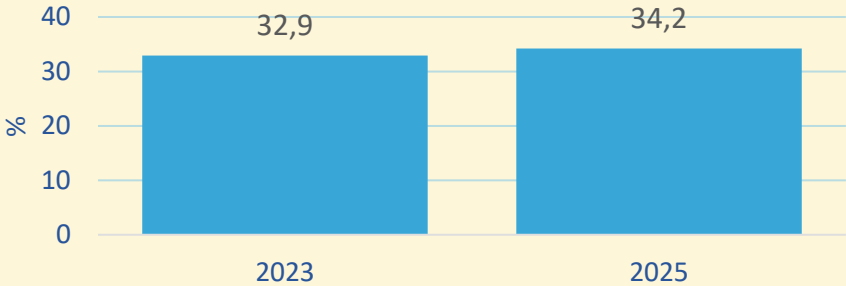
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % vastaajista 2023

SYRJINNÄN KOKEMINEN

Eniten syrjintää koetaan iän, mielipiteen, ulkonäön, sukupuolen ja taloudellisen tilanteen vuoksi. Lähde Tamperealaisten hyvinvointikysely.

Syrjintää kokeneet, % vastaajista

Alueiden eriytyminen MUUTOSALUE 5 Eheät ja monimuotoiset kaupunginosat

Alueiden eriytyessä kaupunkiin rakentuu huono- ja hyväosaisia alueita. Eriytymisen ehkäisy varmistaa kaikkien kaupunginosien houkuttelevuuden ja koko kaupungin elinvoimaisuuden.

”Mielestäni olisi hyvä säilyttää asuinalueilla monimuotoisuus ja tukea asumismahdollisuuksia useanlaisille asukkaille ja erilaisiin elämäntilanteisiin tasapuolisesti.”

— Tampere-kysely

Tampereen alueet kehittyvät eri tahtiin. Mikäli huono-osaisuus ja sosiaaliset ongelmat pääsevät kasautumaan, on kehityksellä vaikutuksensa yksilöiden hyvinvointiin ja elämän mahdollisuuksiin, alueiden houkuttelevuuteen, kasvaviin kustannuksiin sekä pitkällä aikavälillä kaupungin vetovoimaan.

MUUTOSALUE 5 Alueiden eriytyminen

SYYT

Yksipuolinen asuntokanta: Vuokra-asuntovaltaisuus ja hallintamuotojen yksipuolisuus kasautuvat tietyille alueille, mikä vahvistaa sosiaalista eriytymistä. Myös kerrostalovaltaisuus voi lisätä yksipuolisuutta

Huono-osaisuuden kasautuminen: Pienituloisuuden ja työelämän ulkopuolella olemisen keskittyminen tietyille alueille lisää alueellista epätasa-arvoa ja ylisukupolvista huono-osaisuutta

Palvelujen ja saavutettavuuden erot: Lähipalvelujen saatavuus ja tarjonta vaihtelevat alueittain, mikä vaikuttaa eriytyisesti lapsiperheisiin ja ikäihmisiin

Moninaisuuden ja kotoutumisen haasteet: Kielitaidon puutteet, työllistymisen haasteet ja kulttuurisen monimuotoisuuden huomioimattomuus voivat lisätä syrjäytymistä

Alueiden maine ja ympäristötekijät: Puutteet ympäristön laadussa, koettu turvattomuus ja negatiiviset mielikuvat voivat heikentää alueiden vetovoimaa ja asukkaiden hyvinvointia

MUUTOSTARVE

LYHYT AIKAVÄLI (2025-2029)

Asuntokannan ja asuinalueiden monipuolistaminen

Kaupungin toimilla ohjataan sekoittumista sekä luodaan edellytyksiä yksityisille investoinneille.

Saavutettavat palvelut ja arjen laatu

Lähipalveluja vahvistetaan alueilla, joilla niiden puute tai laatu heikentää arkea ja yhdenvertaisuutta. Koulut ja varhaiskasvatus ovat avainasemassa. Sujuva liikkuminen ja alueiden liikenteellinen saavutettavuus tukevat arjen sujuvuutta.

Kaupunkilaisten omaehtoinen aktiivisuus kehittämisen voimavaraksi

Asukkaiden toimijuutta tuetaan konkreettisesti.

PITKÄ AIKAVÄLI (VUOTEEN 2035)

Monimuotoiset ja tasapainoiset kaupunginosat:

Eri väestöryhmät asuvat rinnakkain, ja huono-osaisuuden periytyminen on merkittävästi vähentynyt.

Alueiden oma identiteetti ja hyvä maine:

Jokaisella alueella koetaan kaupunginosaylpeyttä ja eri alueilla on vahva identiteetti. Alueiden vetovoima rakentuu arjen laadusta ja asukkaiden kokemuksista. Viestintä vahvistaa alueiden myönteistä identiteettiä ja yhteisöllisyyttä.

TAMPEREEN VAHVUUDET

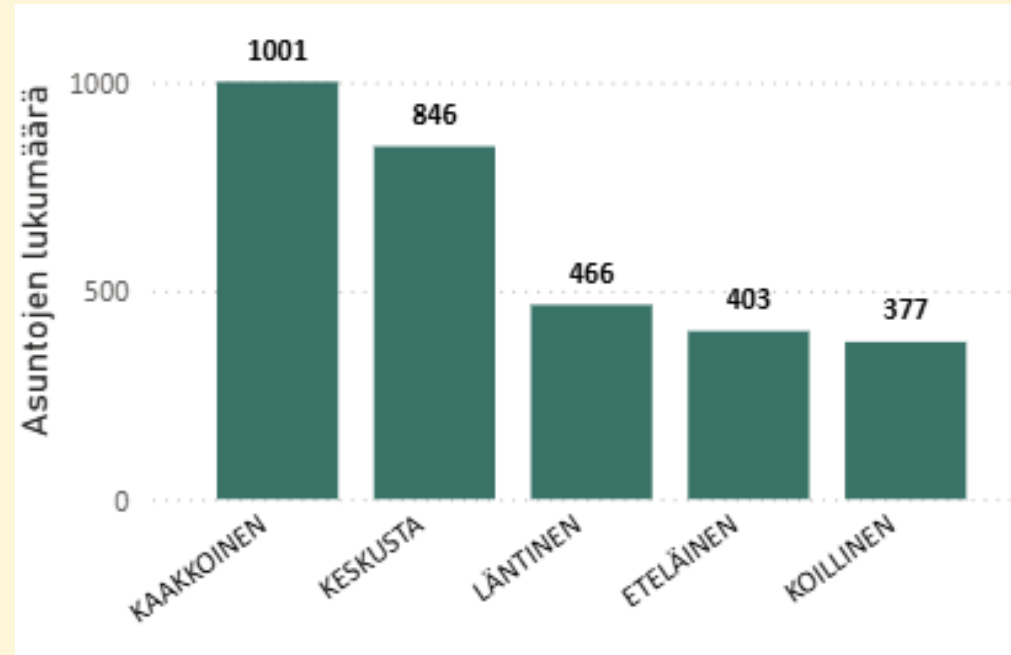
- Tähänastiset toimilla kyetty ennaltaehkäisemään eriytymiskehityksen voimistumista
- Poikkihallinnollinen kaupunginosakehittämisen malli, jossa hyödynnetään vahvaa tietopohjaa
- Aktiiviset yhteisöt ja paikallistoimijat
- Kansainvälistyvä ja vetovoimainen kaupunki
- Mahdollisuus olla se suuri kaupunki, jossa kaikilla alueilla on hyvä asua ja elää

VAIKUTUSKEINOT

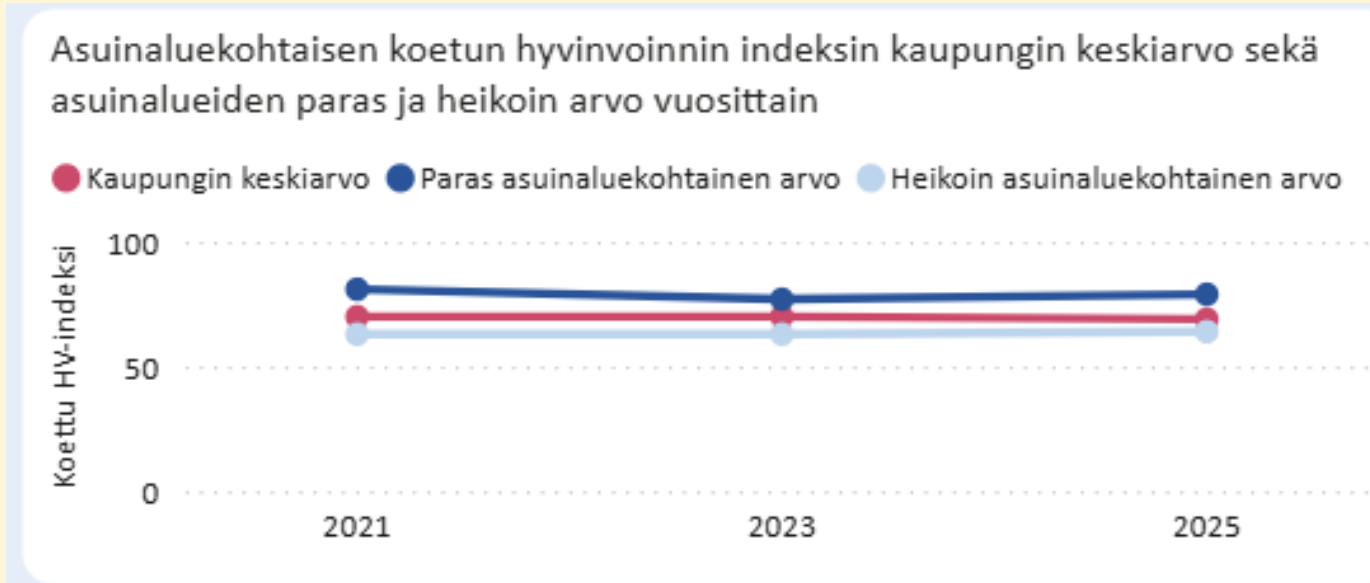
- Kaavoituksen ja asunto- ja maapolitiikan strateginen hyödyntäminen alueiden monipuolistamiseksi ja houkuttelevuuden ylläpitämiseksi
- Palvelujen kohdentaminen ja kehittäminen alueellisten tarpeiden mukaan
- Asukkaiden osallisuuden ja paikallistoimijuuden vahvistaminen
- Alueiden identiteetin ja maineen rakentaminen yhdessä asukkaiden kanssa
- Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuuden arviointi
- Järjestöjen toimintaedellytysten tukeminen

2021-2025 VALMISTUNEET KOHTUUHINTAISET ASUNNOT PALVELUALUEILLA.

Kohtuuhintaista asuntotuotantoa on valmistunut viime vuosina varsinkin Keskustaan ja Kaakkoiselle palvelualueelle.

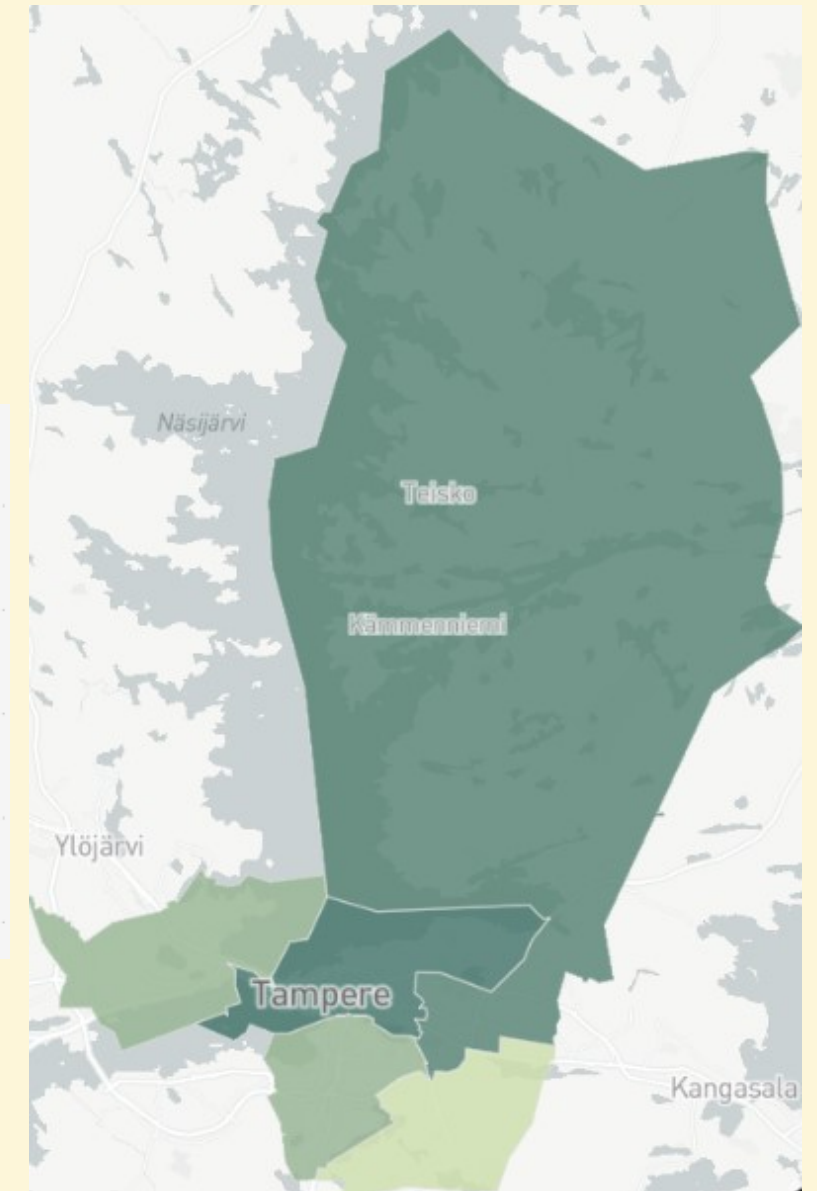
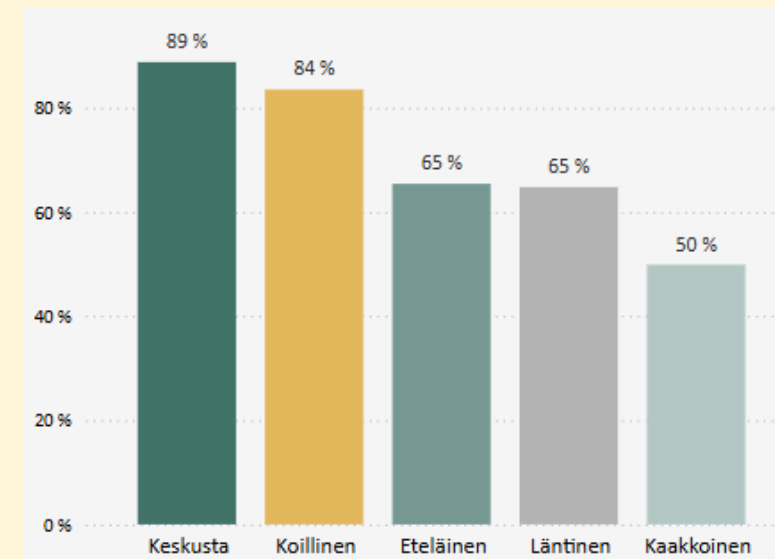
KOETTU HYVINVOINTI
Asuinaluekohtaiset koetun hyvinvointierot ovat hieman kaventuneet.

ASUINALUEEN MAINE

Valtaosa (72 %) kokee oman asuinalueensa maineen myönteisenä, mutta alueelliset erot ovat suuria. Lähde Tamperealaisten hyvinvointikysely.

Asuinalueen maine myönteinen, % vastaajista palvelualueittain vuonna 2025 (kartalla mitä tummempi väri, sitä parempi maine)

Yhteiskunnan muuttuessa nopeasti ja osaamis- ja koulutustason laskiessa tarvitaan laaja-alaista sivistystä ja elinikäisen oppimisen määrätietoista vahvistamista.

Sivistys on kaupungin ydintehtävä. Ihmisen kasvun ja kehityksen suuret ratkaisut tapahtuvat monelta osin jo varhaislapsuudessa sekä oppivelvollisuuden aikana, mutta sivistys tuottaa hyötyä koko elämän kaaren ajan. Luovat ihmiset saavat aikaan uutta yksilöinä ja yhdessä sekä empatia auttaa sovittamaan yhteen erilaisuuksia. Sivistys ja luovuus yhdessä luovat pohjan korkealle osaamiselle ja elinkeinoelämän menestykselle.

”Osaava Tampere, joka rakentuu koulutuksen kautta, edistää kaupungin taloudellista ja ekologista kestävyyttä.”

— Henkilöstökysely

SYYT

Väestönkasvu, väestörakenteen muutokset ja kansainvälistyminen: Kirittävät kehittämään ja uudistamaan sivistystä edistäviä palveluja kokonaisvaltaisesti.

Hyvinvointierot ja alueiden eriytyminen: polarisoituminen ja eriytyminen vaikuttavat kasvatukseen, opetuksen ja koulutuksen järjestämiseen ja edellyttävät kohdennettuja toimia.

Tuen tarpeiden ja oppimisen haasteiden kasvu: Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin haasteet edellyttävät monipuolisten tuen palvelujen kehittämistä, jotta lasten ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin pystytään vastaamaan.

Oppimisen peruspilarit: Lukemisen, kirjoittamisen ja matematiikan oppimistulokset ovat niin Tampereella kuin kansallisestikin heikentyneet.

Digitaalinen murros: Teknologian nopea kehitys ja tekoälyn vaikutus muuttavat oppimisen dynamiikkaa. Kaikista ikäryhmistä löytyy niitä, joilla on vaikeuksia pysyä muutoksessa mukana.

Kuntatalouden ja valtion resurssien rajallisuus sekä nopeat lainsäädäntömuutokset: Haastavat pitkäjänteistä ja laadukasta kehittämistä.

MUUTOSTARVE

Elinikäinen oppimisen tukeminen vauvasta vaariin edellyttää tiiviimpää ja tavoitteellisempaa yhteistyötä niin korkeakoulujen, yritys-elämän, kolmannen sektorin kuin muun vapaan sivistystyön kanssa. Koko kaupunki voisi parhaimmillaan toimia oppimisympäristönä.

Koulutuspolkujen jatkuvuudesta huolehtiminen sekä niille, joilla polulla pysyminen on vaikeaa että niille, joilla on halu edetä pitkälle.

Luovuuden ja ihmisten oman toimijuuden vahvistaminen: oppimisen tavoitteellisuuden ja

merkityksellisyyden palauttaminen sekä luontaisen uteliaisuuden vaaliminen ja ylläpitäminen varhaislapsuudesta alkaen.

Osaajien ja osaamisen riittävyyden varmistaminen nopeasti muuttuvan työelämän tarpeisiin.

Ekososiaalinen sivistys: kaupungin tukevan ja ohjaavan roolin vahvistaminen. Tamperelaisten tieto ja toiminta vastaisivat luonnon kantokyvyn rajoissa toimivaan arkeen ja empatiaan perustuvaan kanssakäymiseen.

TAMPEREEN VAHVUUDET JA MAHDOLLISUUDET

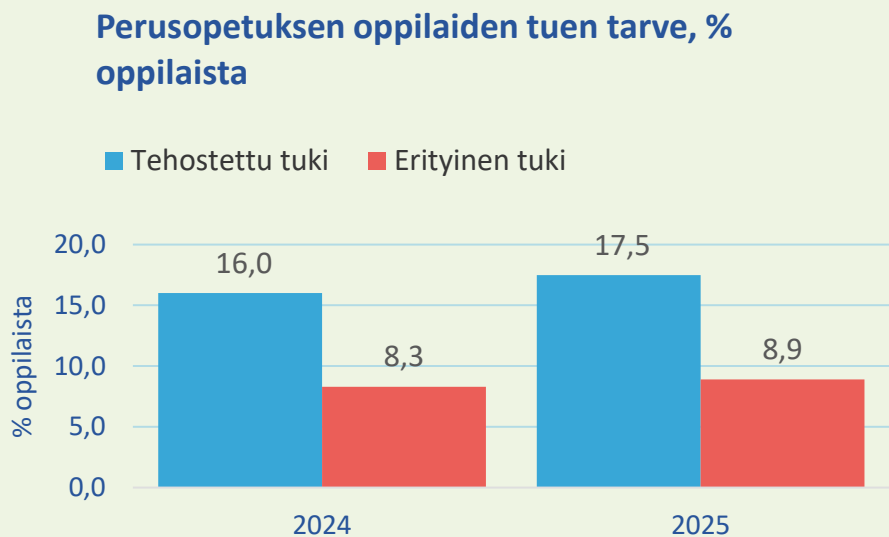
- Laaja ja monipuolinen koulutustarjonta
- Tuen resursseja ohjataan ja kohdennetaan alueille ja yksiköihin tietoperusteisesti
- Kansainvälistä kiinnostusta korkealaatuiseen kasvatukseen, opetukseen ja koulutukseen
- Kulttuuripalvelut ja -kenttä tukemassa luovuutta ja lisäämässä ymmärrystä yhteiskunnasta ja tästä ajasta

VAIKUTUSKEINOT

- **Uskallus karsia ja keskittyä olennaiseen:** lasten, nuorten ja vanhempien kohtaaminen ja yksilöllisen tuen mahdollistaminen sekä perustaitojen vahvistaminen.
- **Oppijoiden osallistaminen ja oppimismenetelmien kehittäminen:** Osallistavan suunnittelun ja käyttäjälähtöisten fyysisten ja digitaalisten oppimisympäristöjen rakentaminen tukevat sivistystä ja osaamisen kehittämistä.
- **Kansallinen edunvalvonta:** ehdotukset, lausunnot ja kokeilut kansallisella ja paikallisella tasolla toiminnan kehittämiseksi.

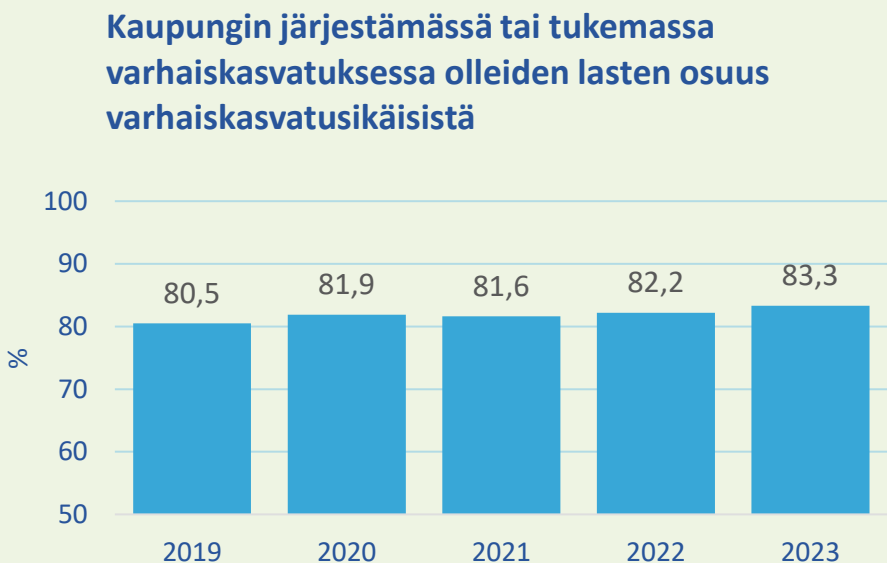
**OPPILAIDEN
TUKEMINEN**

Tuen tarve on kasvanut perusopetuksessa useamman vuoden ajan. Oppimisen tuen uudistus astuu voimaan elokuussa 2025. Rahoitustarve tuen uudistukseen on iso. Lähde Tampereen kaupunki.

**VARHAIS-
KASVATUKSEEN
OSALLISTUMINEN**

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osuus on kasvanut hieman viime vuosina. Lapset myös tulevat varhaiskasvatukseen entistä nuorempina. Lähde kuutoskaupunkien vertailut.

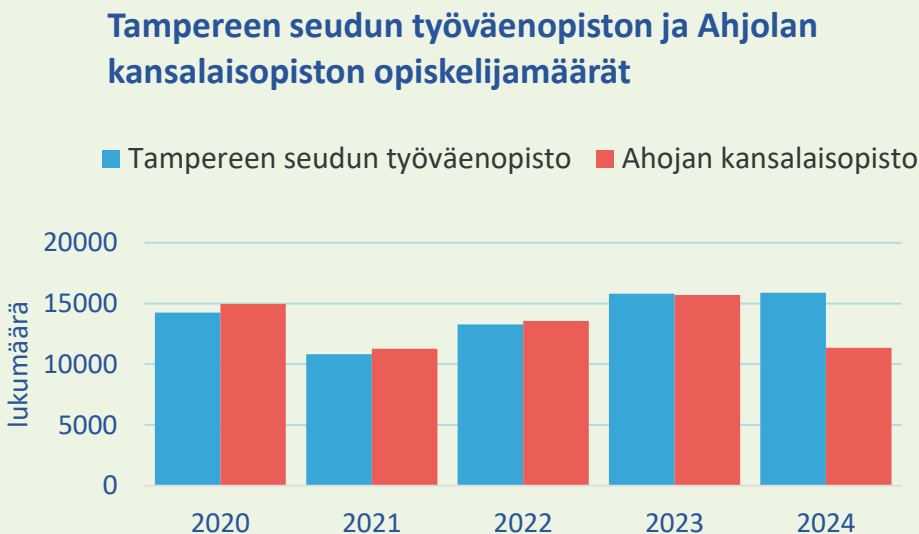
**MUITA KUIN
KOTIMAISIA KIELIÄ
PUHUVAT OPPILAAT**

Oppilaiden moninaisuus lisää tarvetta kehittää opetusta ja tukea, jotta kaikki oppilaat voivat saavuttaa tarpeelliset tiedot ja taidot sekä oppimistulokset. Lähde Tampereen kaupunki.

**VAPAAN
SIVISTYSTYÖN
OSALLISTUJA-
MÄÄRÄT**

Tampereen seudun työväenopistossa ja Ahjolan kansalaisopistossa opiskelee noin 27 000 henkilöä. Lähde Tampereen kaupunki ja Ahjolan kansalaisopisto

Työelämän ja elinkeino- rakenteen nopeassa muutoksessa Tampereen elinvoimapolitiikkaa tulee tehdä uudella tavalla.

Strategisella elinkeino- ja elinvoimapolitiikalla ja kysyntälähtöisellä työllisyyden vahvistamisella ja osaajatarpeiden ennakkoinnilla on ratkaiseva merkitys Tampereen talouden kestävyys ja elinvoiman vahvistamisessa.

”Palkka tasa-arvoon erityishuomio. Kaikkien ihmisryhmien työllistäminen. Ulkomaalaistaustaisille enemmän työllistymismahdollisuuksia ja mahdollisuus työskennellä englanniksi.”

— Tampere-kysely

SYYT

Työelämän nopea muutos ja elinkeinorakenteen murros: Digitalisaatio, kestävä kasvu ja teknologiat muovaavat liiketoimintamalleja ja työelämän ja elinkeinorakenteen muutos vaativat uudenlaista osaamista ja yrittäjyyttä.

Kasvun ja kansainvälistymisen esteet pk-yrityksille: ilman kunnollisia tukirakenteita, rahoitusta ja kumppanuuksia pk-yritysten on vaikea kasvaa. Vähäinen digitaalisten ja tekoälyratkaisujen hyödyntäminen jarruttaa tuottavuuden kasvua.

Innovaatioiden hyödyntämisen ja skaalaamisen vaikeus: TKI-tulosten kaupallistaminen ontuu, ekosysteemit ovat hajanaisia ja kansainvälisyys vähäistä.

Osaamistarpeiden ennakkoinnin haasteet ja jäykkä lainsäädäntö ja koulutuspolut: Työnhakijoiden osaaminen ja jäykät koulutusrakenteet eivät vastaa nopeasti muuttuvan työelämän osaamistarpeita. Osaamistarpeiden ennakkointitiedon saatavuudessa ja hyödyntämisessä on edelleen merkittäviä haasteita ja tiukasti rajaava lainsäädäntö jäykistää resurssien kohdentamista työllisyyden hoidossa. Työllisyyden edistäminen on jakautunut useille toimijoille ja yhteistyö on vaikeasti koordinoitavaa.

Rakenteellinen työttömyys ja heikko työmarkkinaintegraatio: Pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja kansainvälisten osaajien työllistyminen on edelleen haastavaa.

MUUTOSTARVE

LYHYT AIKAVÄLI (2025—2029)

Rohkea fokusointi ja strateginen elinvoima- ja elinkeinopolitiikka: Kärkialojen strateginen tukeminen. Pk-sektorin tarpeiden tunnistaminen ja tukeminen kasvuun ja kasvuyrittäjyyteen.

Kumppanuuksien vahvistaminen: Kaupunki, yritykset ja oppilaitokset yhdessä toimivat yritysten kasvun ja työllistymisen tukemiseksi sekä osaamistarpeiden ennakointiksi.

Kysyntälähtöisyys ja kaupungin uusi rooli työllisyyden edistämisessä: Palvelujen ja koulutuksen kehittäminen osaamistarpeiden pohjalta. Kysyntälähtöiset oppimis-mallit ja joustavien koulutuspolkujen rakentaminen.

PITKÄ AIKAVÄLI (VUOTEEN 2035)

Vahva ja kestävä elinkeinorakenne: Tampere toimii Suomen kasvun veturina ja alueen elinkeinorakenne tukee korkeaa työllisyyttä ja kestäväää kasvua.

Kansainvälisesti houkutteleva osaamiskeskittymä ja -ympäristö: Tampere on kansainvälisesti houkutteleva innovaatioympäristö, jossa syntyy globaaleja kasvuyrityksiä. Tampereella on monimuotoiset työmarkkinat, mikä tukee kansainvälisten osaajien houkuttelua ja kotoutumista.

Osaamistarpeiden ja työmarkkinoiden kohtaannon ennakkointi: Elinvoimapolitiikkaa toteutetaan vahvaan ennakkointiin, kysyntälähtöisyyteen ja kumppanuuteen perustuen.

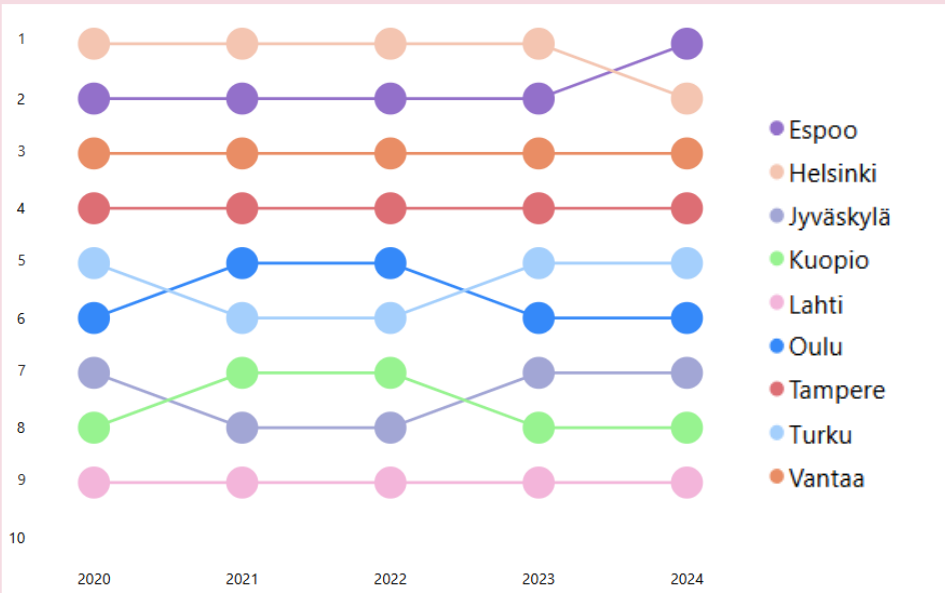
TAMPEREEN VAHUUDET

- Korkea osaamistaso, osaava työvoima ja maan kärkeä olevat TKI-panostukset ja tutkimusinfrastrukturi.
- Monipuolinen elinkeinorakenne ja vetovoimaiset klusterit, jotka vastaavat Suomen kasvun ja kasvupolitiikan kärkiin.
- Väestönkasvu ja työikäisten määrän kasvu sekä vetovoima opiskelijoiden ja nuorten aikuisten keskuudessa.
- Kompaktin kokoinen, ketterä ja verkostoitunut kaupunkiseutu.
- Pendelöinnin mahdollistama työmarkkinadynamiikka, toimiva joukkoliikenne ja asuminen.
- Edelläkävijyys joustavien palvelurakenteiden kehittämisessä.

VAIKUTUSKEINOT

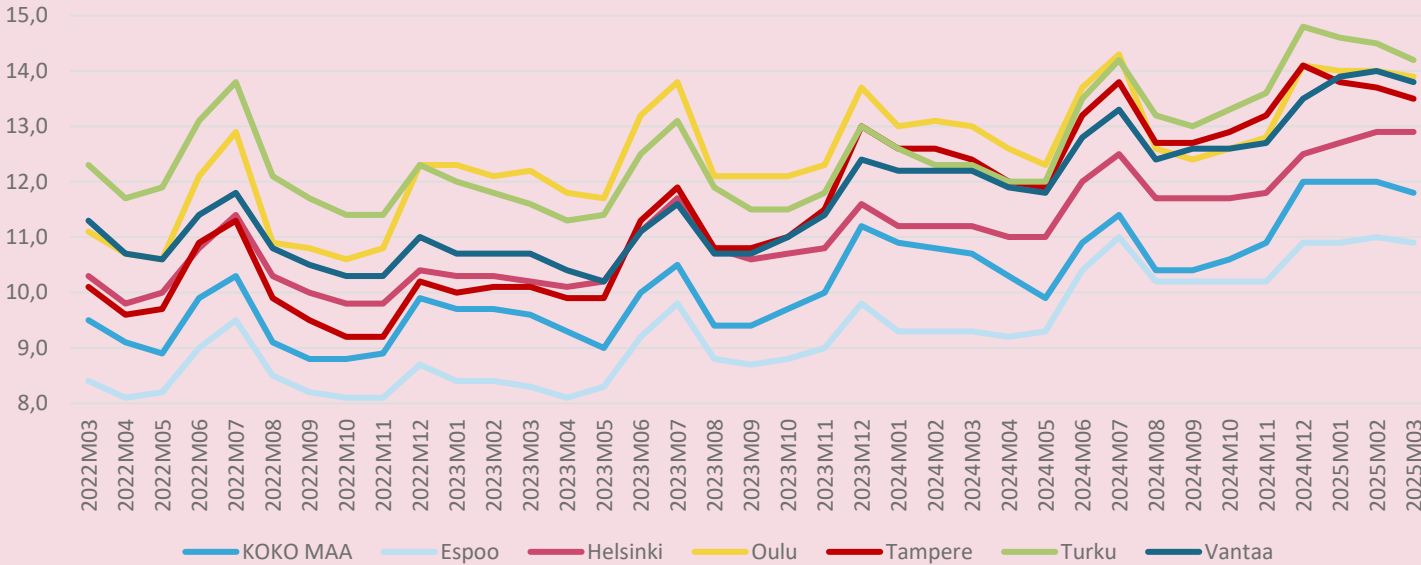
- **Uusien liiketoimintamallien tukeminen ja verkostojen vahvistaminen:** Rahoitus, palvelut ja verkostot helposti saataville. Kasvuyrittäjyyden ja innovoinnin tukeminen ja arvostus.
- **Investointien sujuvoittaminen ja teollisuuden uudistumista tukevien scale-upien houkuttelu:** Investointihankkeiden hallinta ja prosessien sujuvuus. Tilat, tuki innovaatorahoituksen hakemiseen ja kansainvälisten osaajien rekrytointiin.
- **Työllisyyden edistämisen kysyntälähtöisyys ja datan ja analytiikan hyödyntäminen:** Tekoälyn ja uusien tekoälyratkaisuiden hyödyntäminen osaamistarpeiden ennakkoinnissa.
- **Yhteiset oppimisympäristöt:** Oppilaitosten ja työelämän rajapintoihin panostaminen ja koulutusrakenteiden muotoilu yritysten ja oppilaitosten kanssa.
- **Työelämän inklusiivisuus ja vastaanottokyky sekä työelämävalmiuksien kehittäminen:** Yhteistyö työnantajien kanssa ja nuorten ja maahanmuuttajien tukeminen siirtymässä työelämään.

EVP-indeksi
Tampereen elinvoimaisuutta kuvaava EVP-indeksi oli vuonna 2024 73,3. Yli 100 000 asukkaan kaupunkien vertailussa Tampere on pysynyt sijalla 4.

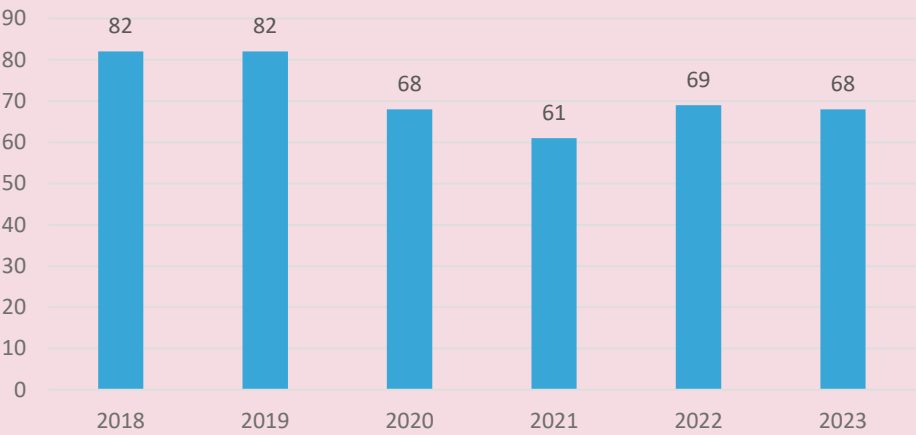
Työttömyysasteen kehitys kuuden suurimman kaupungin vertailussa

Työttömyysaste Tampereella on noussut vuodentakaisesta 1,1 prosenttiyksikköä. Vuonna 2025 Tampereen työttömyysasteen kasvu on ollut samassa linjassa koko maan tilanteeseen. Maaliskuussa 2025 Tampereen työttömyysaste oli 13,5 % ja koko maan 11,8 %.

Kasvuyritykset
Kasvuyritysten kokonaismäärä on vähentynyt hieman vuoden 2018-2019 tasosta.

Varsinaisten kasvuyritysten määrän kehitys Tampereella

Uusien avointen työpaikkojen ja työttömien työnhakijoiden määrän kehitys

Työttömien työnhakijoiden määrän kasvaessa avointen työpaikkojen määrä on myös laskenut. Maaliskuussa 2025 Tampereella oli 1616 työtöntä enemmän ja työpaikkoja 600 vähemmän vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna.

Kaupunki elää ja menestyy, kun kansainväliset kaupunkilaiset kokevat sen kodikseen.

Kansainvälisen väestön nopea kasvu ja moninaistuvat taustat kytkeytyvät yhä vahvemmin palvelujen toimivuuteen ja yhteisöllisyyden rakentumiseen. Kansainvälisten kaupunkilaisten pitovoiman vahvistaminen on keskeinen edellytys Tampereen elinvoimalle ja tulevaisuuden menestykselle.

”An inclusive and beautiful, culturally and artistically rich Tampere where people's needs are met. A peaceful place to call home - and one that is affordable to live in. Employment needs to be possible.”
— Tampere-kysely

MUUTOSALUE 8 Kansainvälisyys

SYYT

Yhteisen tarinan puute ja monimuotoisuuden näkymättömyys: Kansainvälisyys nähdään irrallisena teemana, ei osana kaupungin kokonaisidentiteettiä. Kaupunkikuva, palvelut ja tilat eivät vastaa väestön moninaisuutta.

Työelämän esteet ja rekrytointikulttuurin haasteet: Englanninkielisiä työmahdollisuuksia on rajallisesti, ja rekrytointikäytännöt eivät tue monikielisyyttä.

Kaupunkiorganisaation kansainvälistymisvalmiuksien rajallisuus: Kansainvälisyys ei ole läpileikkaava tavoite kaupungin toiminnassa, eikä sitä johdeta koordinoitusti.

Osaajien rekrytointia suurempi haaste on pitovoimatekijöiden tunnistaminen ja pysyvyyden varmistaminen: Työ yksinään ei riitä kiinnittämään tulijoita, jos ilmapiiri tai perheiden ja vapaa-ajan palvelut ei tue asettautumista kaupunkiin.

MUUTOSTARVE

LYHYT AIKAVÄLI (2025-2029)

Monikielisen ja saavutettavan arjen rakentaminen:

Palveluiden, viestinnän ja kaupunkitilojen muotoilu monikieliseksi ja kulttuurisesti saavutettavaksi.

Osallistumisen ja kohtaamisten vahvistaminen:

Monimuotoinen yhteisöllisyys rakentuu arjessa.

Kansainvälistä osaamista hyödyntävä työelämä:

Työelämän käytäntöjä on päivitettävä siten, että englanninkielinen työskentely on mahdollista niissä tehtävissä, joissa se ei vaaranna palvelua

PITKÄ AIKAVÄLI (VUOTEEN 2035)

Kasvava tarve kansainvälisille osaajille:

Työelämän osaajatarpeisiin vastaaminen edellyttää, että Tampere kykenee houkuttelemaan, vastaanottamaan ja sitouttamaan kansainvälisiä osaajia

Moninaisuus läpileikkaavaksi periaatteeksi kaupungin toimintaan:

Kansainvälisyys ei ole erillinen hanke, vaan osa kaupungin identiteettiä ja rakenteita.

Oman organisaation kansainvälistyminen:

Kaupungin muuttuessa myös kaupunkiorganisaation on muututtava. Tavoitteena on kaupunki, jossa moninaisuus näkyy päätöksenteossa, johtamisessa ja tarinassa.

TAMPEREEN VAHVUUDET

- Vetovoimainen kaupunki, jossa puitteet hyvään ja turvalliseen arkeen
- Vahva ja kansainvälisesti vetovoimainen korkeakouluyhteisö
- Pitkäjänteinen kehitystyö luo valmiuksia vastaanottaa monimuotoista väestöä
- Innovatiivinen elinkeinoelämä ja ekosysteemiajattelu tukevat kansainvälistä rekrytointia ja työelämän avaamista
- Kaupunkiorganisaation kyky reagoida ja kehittyä
- Monimuotoisuuden hyödyntäminen elinvoimatekijänä ja kilpailuetuna

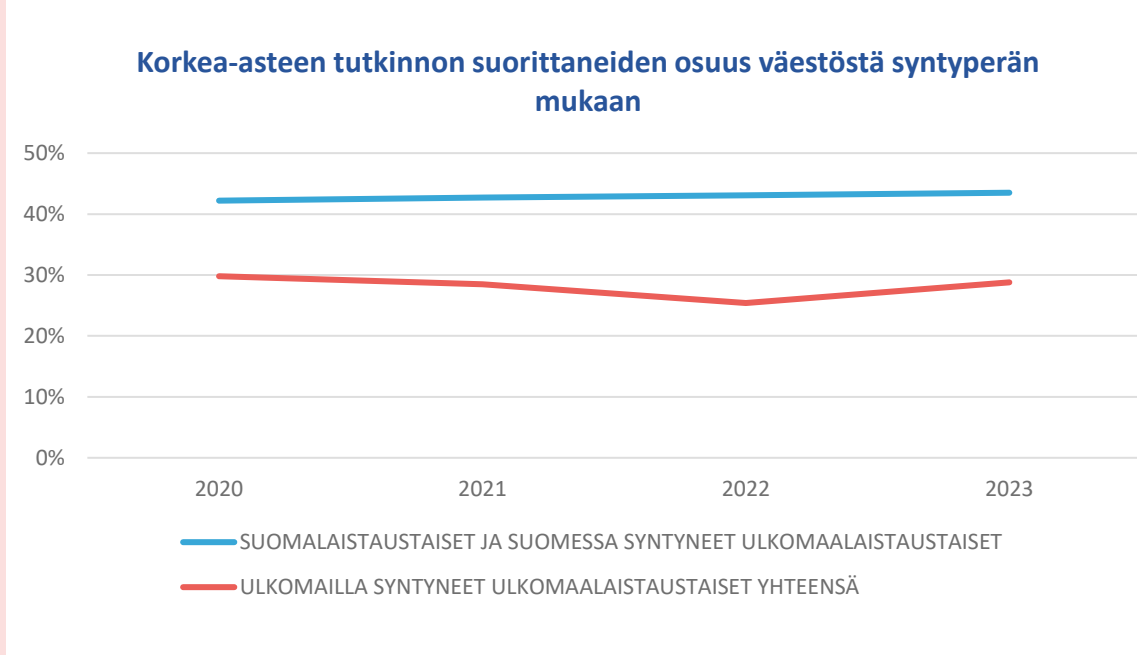
VAIKUTUSKEINOT

- Aloitteellisuus ja aktiivisuus kansainvälisten osaajien houkuttelussa ja pitovoiman tavoitteellinen kehittäminen
- Työelämän vastaanottavuuden tukeminen ja rekrytointien kulttuurinen uudistaminen
- Kaupungin kansainvälisen brändin ja näkyvyyden vahvistaminen
- Kansainvälisyyden kytkeminen osaksi kaikkea kaupungin kehittämistä
- Kielellisesti ja kulttuurisesti saavutettava viestintä ja palvelut
- Yhteisöjen vahvistaminen kohtaamisten ja osallistumisen kautta
- Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuuden arviointi

DATA MUUTOSALUE 8 Kansainvälisyys

KOULUTUSASTE SYNTYPERÄN MUKAAN

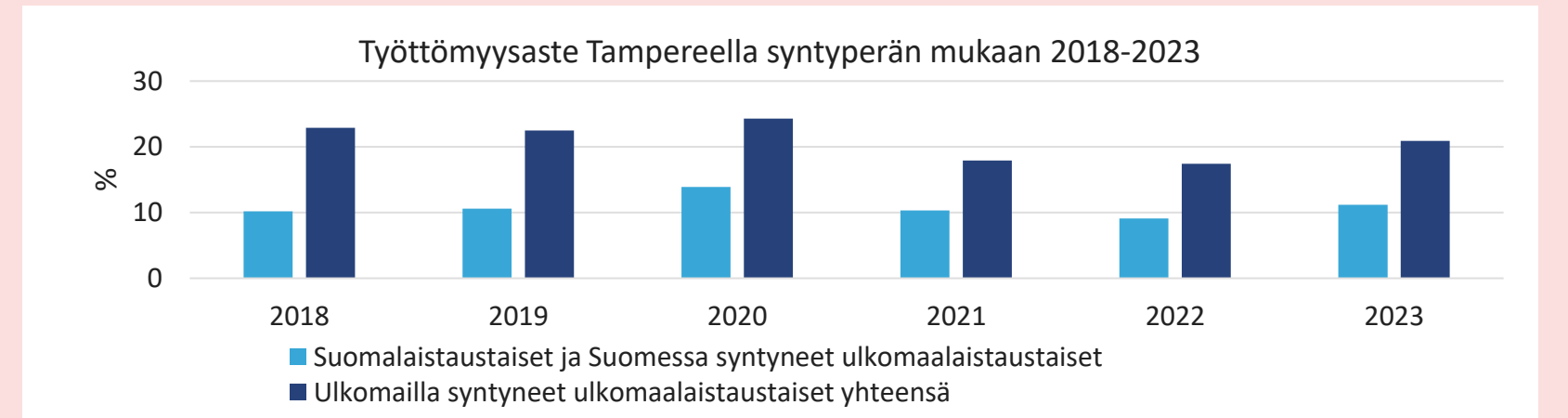
Noin 30 % ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista on suorittanut korkea-asteen tutkinnon.

TYÖTTÖMYYSASTE SYNTYPERÄN MUKAAN

Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste on noin 20 %. Osuus on korkeampi kuin suomalaistaustaisten ja suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten.

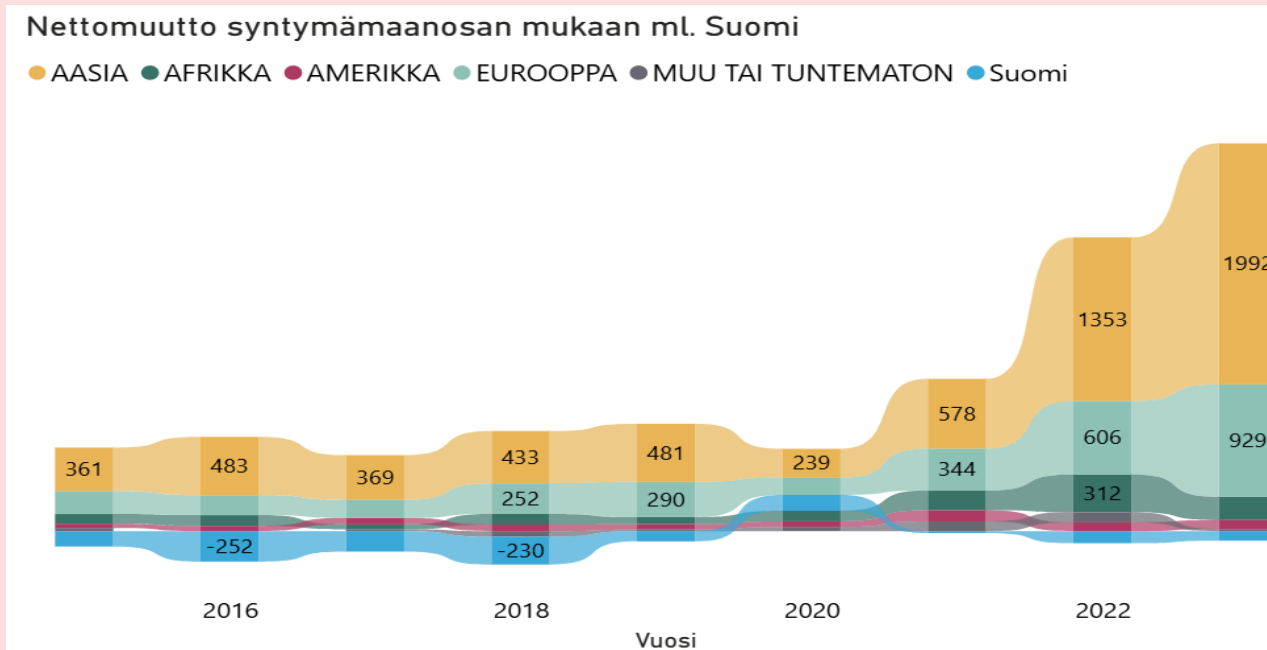
Lähde: Kotoutumisen indikaattorit

NETTO- MAAHAN MUUTTO

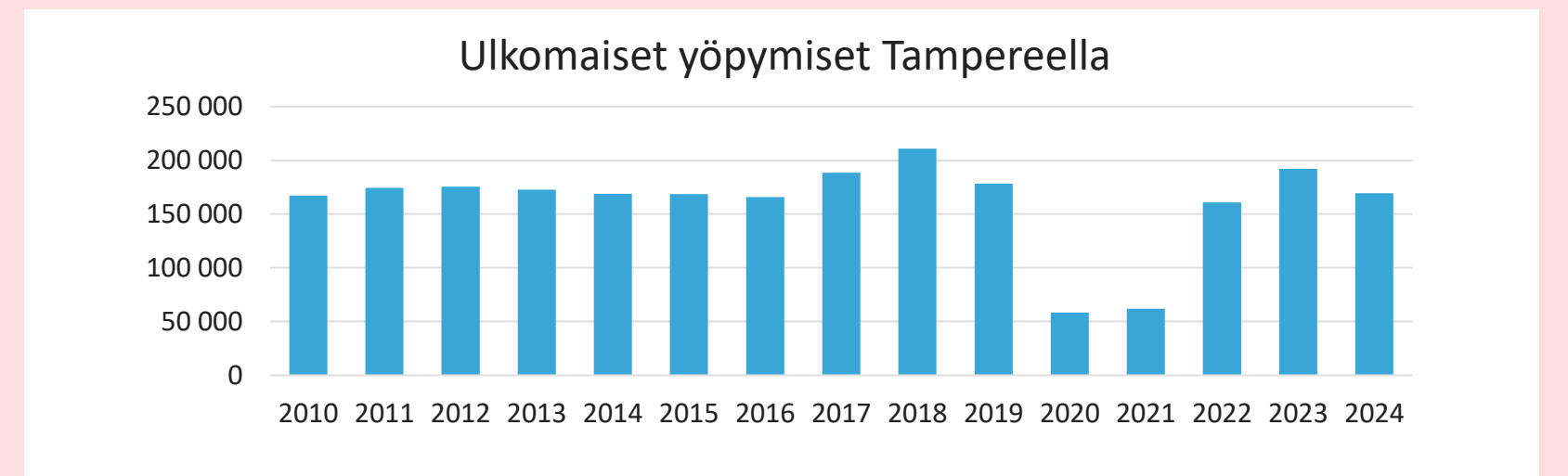
Aasiassa ja Euroopassa syntyneiden nettomaahan muuton määrä on kasvanut viime vuosina.

Lähde:
Tilastokeskus

ULKOMAISET YÖPYMISET

Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset ovat lähes palautuneet koronaa edeltäneiden vuosien tasolle.

Lähde: Visit Finland

Uudistuva organisaatio MUUTOSALUE 9

Osaava, muutosjoustava ja kestävä Tampere

Kyky tuottaa arjen ratkaisuja ja palveluja taloudellisesti kestävästi, kohdennetusti ja älykkäästi tekevät isoistakin muutoksista mahdollisia.

”Kaupungin toimintatapojen uudistaminen. Ohjataan esimerkiksi vahvemmin digitaalisten palveluiden kehittämistä, niitä pitäisi tarkastella kaupunkitasoisesti ja etsiä synergiaetuja järjestelmätasolla sekä asiakasnäkökulmasta.”

— Henkilöstökysely

Laajat yhteiskunnalliset ongelmat ja toimintaympäristön muutoksista nousevat tarpeet eivät ratkea nykyisillä toimintatavoilla. Kestävien, sujuvien ja asukaslähtöisten ratkaisujen ja palvelujen tulee pohjautua asiakasymmärrykseen ja yhteisen arvon luontiin eri toimijoiden ja kaupunkilaisten kanssa.

MUUTOSALUE 9 **Uudistuva organisaatio**

Kaupungin toiminnan perusta on tasapainoinen talous, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö, tietoon pohjautuva päätöksenteko ja ennakointi, toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys sekä koko konsernin voimin tuotettavat asiakaslähtöiset palvelut. Laajat yhteiskunnalliset ongelmat ja toimintaympäristön muutoksista nousevat tarpeet ja vaikuttavien palveluiden tuottaminen edellyttävät kaupungilta uusia toimintatapoja, kyvykkyyksiä ja osaamista.

FOKUS TAMPERELAISTEN ARKEEN

Palveluita kaupunkilaisten ja yritysten tarpeisiin: Palveluita on tarve kehittää entistä paremmin eri ryhmien, alueiden tai yritysten tarpeista ja huomioida kehittämisessä erilaiset asiakaspolut.

Kehittämisen painopiste lähelle arkea: Arjen ratkaisut edellyttävät kehittämisen painottamista ihmislähtöisesti sekä korostavat alueille ja kaupunginosiin kohdistuvaa kehittämistä.

Monipuolinen tieto tarpeista: Palveluiden kehittäminen tarve- ja ihmislähtöisesti edellyttää monipuolista dataa sekä asiakaskohtaamisista ja sidosryhmien kautta muodostuvaa tilanne- ja tarvetietoa.

DIGITALISAATIO JA TEKÖÄLY TYÖKALUINA ASUKKAIDEN ARJEN JA KAUPUNGIN TOIMINNAN PARANTAMISESSA

Digitalisaation väistämättömyys: Tekoäly, automatisaatio ja datan jakamisen ja hyödyntämisen tavat tulevat muuttamaan kaupungin toimintaan kohdistuvia odotuksia, toimintaympäristöä ja kumppanien toimintaa.

Osaamistarpeet: Digitalisaatio tuottaa ratkaisuja sekä fyysisiin että digitaalisiin palveluihin, muuttaa monien kaupungin työntekijöiden osaamistarpeita ja ohjaa työtä rutiineista sisältöihin.

Data ja dialogi: Kaupungin tarvitseman datan ja syventävän tiedon saatavuus ja hyödyntäminen sekä datan avaaminen tukevat johtamisen lisäksi avointa päätöksentekoa. Datan rinnalla tarvitaan ymmärrystä ja dialogia sekä kaupungin sisällä että eri toimijoiden välillä.

KESTÄVÄN TALouden TOIMINTATAVAT

Valintoja ja priorisointia: Resurssien niukkeneminen edellyttää tulevana vuosina yhä enemmän valintoja, toiminnan priorisointia sekä valintoihin sitoutumista.

Pitkän aikavälin vaikutukset: Toimien pitkän aikavälin vaikutusten ja vaikuttavuuden tunnistaminen luo pohjan kestävälle taloudelle. **Kestävän kehityksen** periaatteiden integroiminen kaikkeen toimintaan vaikuttaa myös talouteen pitkällä aikavälillä.

Investointien kohdentaminen strategisesti tärkeisiin kohteisiin, jotka tuottavat pitkällä aikavälillä taloudellista hyötyä.

Kaupunkilaisten toimijuuden vahvistaminen: Yhteisöllisyys ja kaupunkilaisten omaa toimijuutta korostavat ja aktiivista osallistumista mahdollistavat toimintatavat voivat vähentää kaupungin kustannuksia esimerkiksi vapaaehtoistyön tai naapuriavun kautta.

YHTEISTYÖTÄ JA YHTEISKEHITTÄMISTÄ

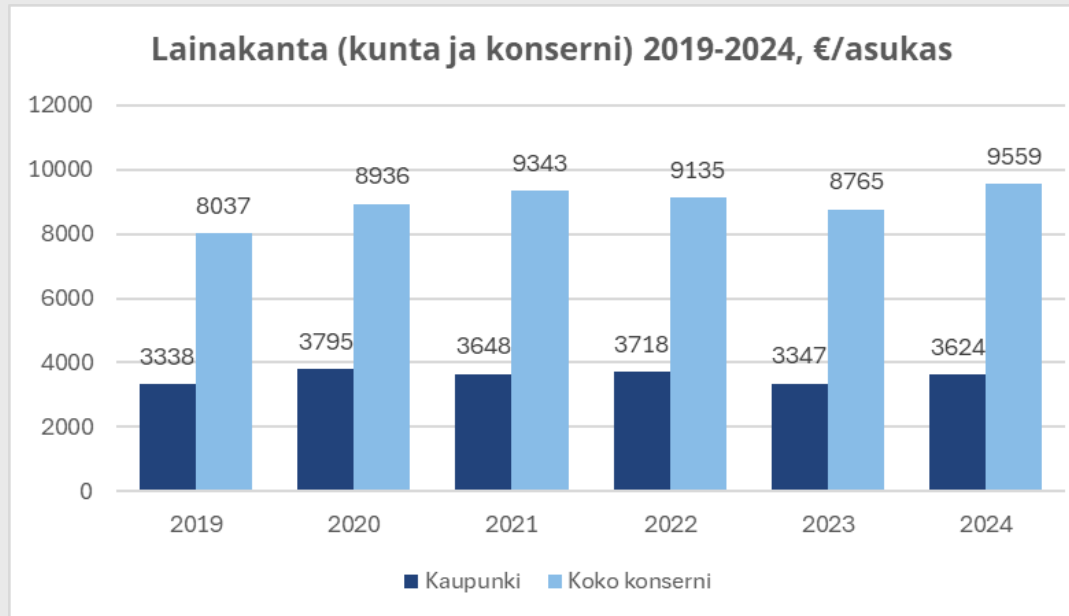
Yhteistyön ja yhteiskehittämisen uudet mallit: Kaupungin toiminta, palveluiden tuottaminen ja kehittäminen nojaa yhä enemmän erilaiseen yhteistyöhön, ekosysteemimäiseen toimintatapaan sekä työskentelyyn yhdyspinnoilla. Tämä edellyttää kaupungilta uudenlaista roolia, toimintamalleja ja osaamista.

Tavoitteena yhteinen arvon luonti: Yhteistyön tarkoituksena tulisi olla arvon synnyttäminen, joka syntyy kun kaupunki tuottaa arvokkaaksi koettuja palveluja hyödyntäen mahdollisimman tehokkaasti resursseja.

Asukkaat, yhteisöt ja paikallistoimijat mukaan: Pitkän aikavälin syvät muutokset eivät tapahdu pelkän hallinnon sisällä, vaan yhteisöt ovat olennainen osa useimpien tulevaisuuden muutostekijöiden ratkaisemista.

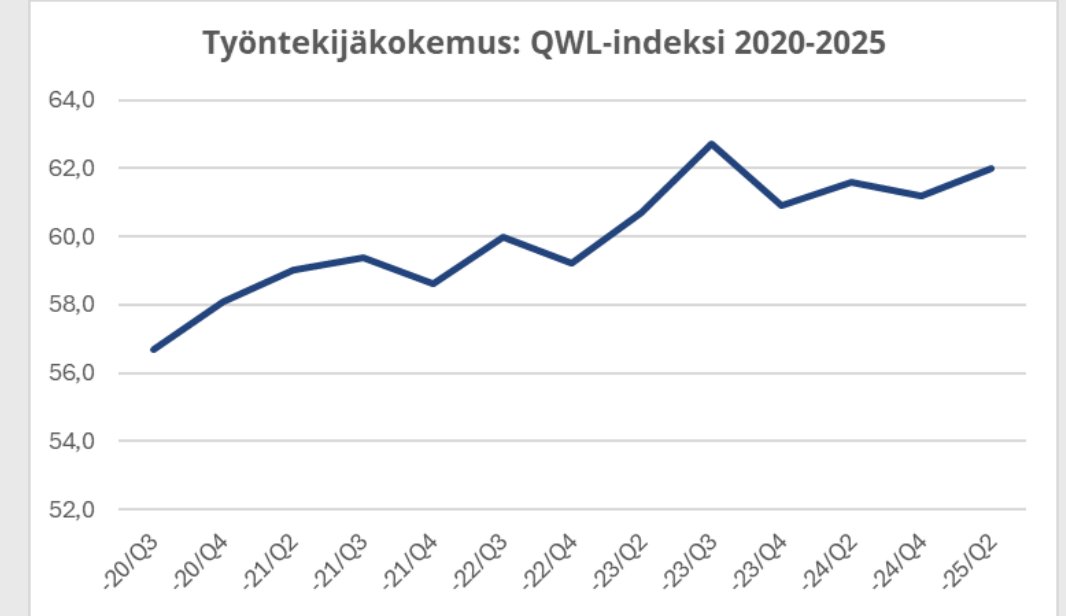
KUNTATALOUS

Kaupungin nopea velkaantuminen on pysähtynyt tai ainakin hidastunut 2010-luvun jälkeen. Koko konsernin lainakanta on kuitenkin kasvanut. On syytä muistaa, että myös kaupungin lainanhoitokyky on sote-uudistuksen myötä heikentynyt tulopohjan pienentymisen vuoksi. Suhteellinen velkaantuneisuus-% kasvoikin 62:sta (2019) 107:ään (2024).

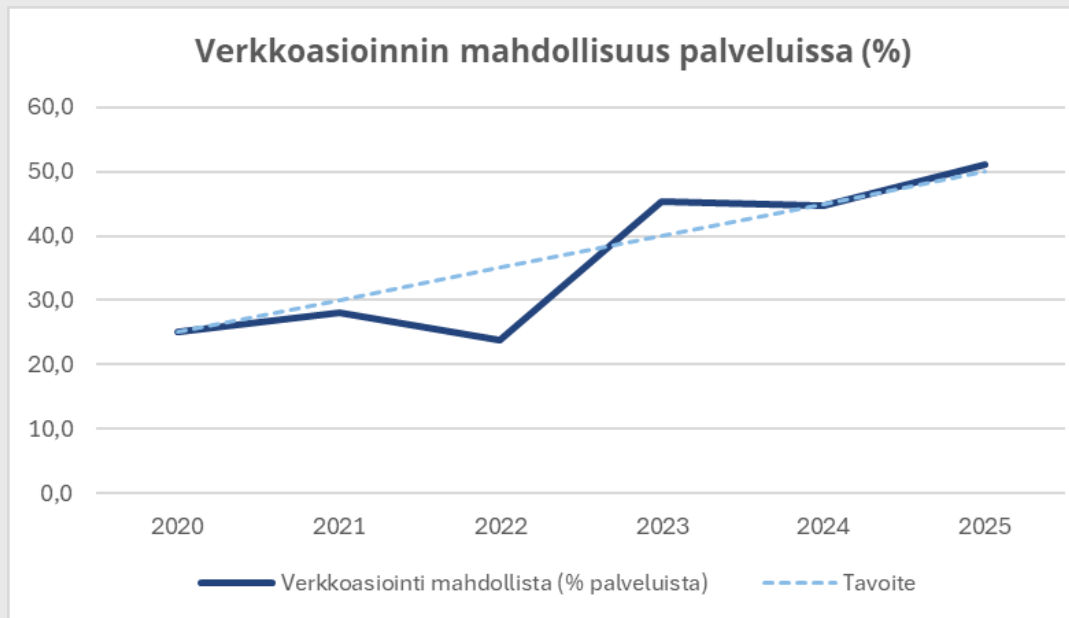
TYÖNTEKIJÄKOKEMUS

Hyvinvoiva ja sitoutunut henkilöstö mahdollista organisaation joustavan uudistumisen. Työntekijäkokemusta mittaavalla QWL-indeksillä on suora yhteys myös henkilöstön tuottavuuteen. Indeksillä vaihtelee 0 - 100 % välillä. Suomalaisilla työpaikoilla keskimääräinen tulos on noin 60%. Kaupungin henkilöstön työntekijäkokemus (ja sen perusteella tuottavuus) on siis hyvää keskitasoa. Kehitys on myös mittausjaksolla positiivista.

DIGITAALISET PALVELUT

Julkiset palvelut kuvataan lain velvoittamina suomi.fi-palvelutietovarantoon (PTV). Tampereen palveluiden digiastetta on mitattu osuutena PTV:n palveluista, joissa verkkoasiointi on mahdollista. Päättävän valtuustokauden tavoitteena on ollut digiasteen nosto 50 %:iin mikä näyttää toteutuvan.

ASIAKASKOKEMUS

”Odotukset ylittävää” asiakaskokemusta on mitattu kaupunkitasoisesti joko onnistumista kuvaavalla kysymyksellä tai suosittelukysymyksellä vuodesta 2023 alkaen. Vertailukelpoista dataa on vuoden 2024 alusta. Tavoitteena on ollut vähintään 57 % taso, mihin on pääosin ylletty. Alkuvuoden osalta tulos on kuitenkin laskenut viime vuodesta. Taustalla on kriittisyyden lisääntyminen joukkoliikenteen palveluita koskien.

